

БА 61668

ДЗЯРЖАЎНАЯ БІБЛІЯТЭКА БССР
імя У. І. ЛЕНІНА
НАВУКОВА-БІБЛІЯГРАФІЧНЫ АДЗЕЛ

НА СУСТРАЧ
ЧАРГОВАМУ ПЛЕНУМУ ЦК КПСС
ПА ПЫТАННЯХ
СЕЛЬСКОЙ ГАСПАДАРКІ

Рэкамендацыйны ўказальнік літаратуры

Рэдакцыйна-выдавецкі адзел
кніжнай палаты БССР
пры Дзярж. бібліятэцы БССР імя У. І. Леніна

М і н с к — 1 9 5 9

Ба 61668 ср.

ДЗЯРЖАЎНАЯ БІБЛІЯТЭКА БССР імя У. І. ЛЕНІНА
НАВУКОВА-БІБЛІАГРАФІЧНЫ АДДЗЕЛ

НАСУСТРАЧ
ЧАРГОВАМУ ПЛЕНУМУ ЦК КПСС
ПА ПЫТАННЯХ
СЕЛЬСКОЙ ГАСПАДАРКІ

Рэкамендацыйны ўказальнік літаратуры

Ба 61668 ср.

Бел. аддзел
1994 г.

Рэдакцыйна-выдавецкі аддзел
кніжнай палаты БССР
пры Дзярж. бібліятэцы БССР імя У. І. Леніна

Мінск — 1959

С к л а л а :

А. П. Дземчанкава

Р э д а к т а р :

Н. В. Каляда

25.04.2009

ПРАДМОВА

Наша краіна ўступае цяпер у новы перыяд свайго развіцця—перыяд разгорнутага будаўніцтва камуністычнага грамадства. У рашэннях XXI з'езда КПСС гаворыцца аб тым, што галоўнымі задачамі гэтага перыяду будуць задачы ўсебаковага стварэння матэрыяльна-тэхнічнай базы камунізма, далейшага ўмацавання эканамічнай і абароннай магутнасці нашай Радзімы і адначасова ўсё больш поўнага задавальнення ўзрастаючых матэрыяльных і духоўных патрэбнасцей савецкага народа.

Вялікія задачы ў сямігодцы стаяць перад работнікамі сельскай гаспадаркі. У нашай рэспубліцы шырока разгарнулася сацыялістычнае спаборніцтва за выкананне планаў павелічэння вытворчасці прадукцыі земляробства і жывёлагадоўлі не за сем, а за чатыры—пяць гадоў.

Рашаючым этапам у барацьбе за датэрміновае выкананне сямігодкі з'яўляецца 1959 год. Работнікі сельскай гаспадаркі Беларускай ССР узялі на сябе сур'ёзныя абавязацельствы ўжо на гэты год: павялічыць вытворчасць мяса ў два разы, малака—у 1,5 раза, дабіцца сярэдняга ўраджаю збожжавых па 9—10 цэнтнераў, кукурузы—400—500, бульбы 110—120, ільнавалакна—3,8, цукровых буракоў—180 цэнтнераў з гектара.

Першыя вынікі ўсенароднай барацьбы за ўздым земляробства і жывёлагадоўлі, за далейшую механізацыю сельскай гаспадаркі, ўмацаванне грамадскай гаспадаркі калгасаў і павышэнне матэрыяльнага дабрабыту калгаснікаў будуць падведзены ў лістападзе—снежні 1959 года на чарговым Пленуме Цэнтральнага Камітэта КПСС.

Прамы абавязак і пачэсная задача работнікаў бібліятэк—дапамагчы працаўнікам сельскай гаспадаркі выканаць свае абавязацельствы. З гэтай мэтай Дзяржаўная бібліятэка БССР імя У. І. Леніна і выдае дадзены ўказальнік.

У ім змешчана літаратура па ўсіх асноўных пытаннях, якія пастаўлены XXI з'ездам КПСС і XXIII з'ездам КП Беларусі. Уключана літаратура ў асноўным 1957—1959 гг. выдання: кнігі, брашурныя цэнтральных і беларускіх выдавецтваў і некаторыя артыкулы з часопісаў і газет. Указальнік анатаваны. Частка анатацый узята з друкаванай анатаванай карткі. Апісанне і анатацыі дадзены на мове арыгінала.

Літаратура згрупавана па галінах сельскай гаспадаркі, а ўнутры буйных раздзелаў—па групам культур і відах жывёл.

Указальнік разлічан на калгаснікаў і работнікаў саўгасаў, механізатараў, кіраўнікоў калгаснай і саўгаснай вытворчасці, спецыялістаў сельскай гаспадаркі. Бібліятэкары могуць выкарыстаць яго для індывідуальнай рэкамендацыі літаратуры чытачам і правядзення масавай работы: арганізацыі выставак па розных тэмах і пытаннях сельскай гаспадаркі, правядзення аглядаў літаратуры, афармлення бібліятэчных плакатаў.

Складанне ўказальніка закончана 15 ліпеня 1959 г. Каб інфармаваць чытача аб літаратуры, якая яшчэ знаходзіцца ў друку, у канцы ўказальніка, у „Дадатку“, змешчаны пералік выданняў, якія рыхтуюцца да друку Дзяржаўным выдавецтвам БССР і „Сельхозгизом“.

Выкарыстоўвайце рэкамендацыйны ўказальнік літаратуры „У дапамогу бібліятэкам у прапагандзе рашэнняў і матэрыялаў XXI з'езда КПСС“, які выдадзены таксама Дзяржаўнай бібліятэкай БССР імя У. І. Леніна. У ліку іншых матэрыялаў указальнік уключае і літаратуру аб дасягненнях у галіне сельскай гаспадаркі па краіне ў цэлым і па Беларускай ССР і аб задачах работнікаў сельскай гаспадаркі ў першай сямігодцы.

Сачыце за новымі выданнямі сельскагаспадарчай літаратуры, за артыкуламі ў часопісах „Сельская гаспадарка Беларусі“, „Колхозное производство“, „Наука и передовой опыт в сельском хозяйстве“, „Техника в сельском хозяйстве“ і інш.

Кнігі і часопісы, якія адсутнічаюць у раённай і сельскай бібліятэцы, можна выпісаць па міжбібліятэчнаму абанементам з абласной бібліятэкі або пры яе дапамозе з Дзяржаўнай бібліятэкі БССР імя У. І. Леніна.

КІРУЮЧЫЯ МАТЭРЫЯЛЫ

Хрушчоў М. С. Аб далейшым развіцці калгаснага ладу і рэарганізацыі машынна-трактарных станцый. Даклад і заключнае слова на сесіі Вярхоўнага Савета СССР 27—31 сак. 1958 г. Мінск, Дзяржвыд БССР, 1958. 83 стар. 20.000 экз. 85 к.

У дакладзе падведзены вынікі ўсенароднага абмеркавання пытання аб рэарганізацыі МТС. Ахарактарызаваны поспехі ў развіцці сельскай гаспадаркі СССР за гады Савецкай улады, адзначана роля МТС у стварэнні і ўмацаванні калгаснага ладу, абгрунтавана неабходнасць рэарганізацыі МТС у сучасных умовах. Паказана, што продаж сельскагаспадарчай тэхнікі калгасам дазволіць лепш выкарыстаць яе, паскорыць тэхнічны прагрэс у сельскай гаспадарцы, павысіць прадукцыйнасць працы, павялічыць вытворчасць валавой і таварнай прадукцыі ў разліку на сто гектараў зямельных угоддзяў і знізіць яе сабекошт. Падрабязна асветлены тэарэтычныя пытанні аб дзвюх формах сацыялістычнай уласнасці, аб шляхах перарастання калгасна-кааператыўнай уласнасці ў агульна-народную, аб ролі саўгасаў на дадзеным гістарычным этапе. Разгледжаны пытанні парадку продажу тэхнікі калгасам, сістэмы нарыхтовак сельскагаспадарчых прадуктаў у новых умовах, пытанні аператыўнага кіраўніцтва сельскай гаспадаркай з боку партыйных і савецкіх органаў, умацавання калгасаў кіруючымі кадрамі.

Аб далейшым развіцці калгаснага ладу і рэарганізацыі машынна-трактарных станцый. Мінск, Дзяржвыд БССР, 1958. 22 стар. (У Цэнтральным Камітэце КПСС і Савеце Міністраў СССР). 10.000 экз. 25 к.

У адпаведнасці з пастановай лютаўскага Пленума ЦК КПСС 1958 г. і ў выкананне закона Вярхоўнага Савета СССР «Аб далейшым развіцці калгаснага ладу і рэарганізацыі машынна-трактарных станцый» у гэтай пастанове распрацаван парадак забеспячэння калгасаў тэхнікай і механізатарскімі кадрамі, вызначаны асноўныя абавязкі рамонтна-тэхнічных станцый. Прызнана неабходным стварэнне пры райвыканкомах інспекцый па сельскай гаспадарцы і вызначаны іх функцыі. Распрацаван новы парадак фінансавання і крэдытавання калгасаў і РТС.

Закон аб далейшым развіцці калгаснага ладу і рэарганізацыі машынна-трактарных станцый. — „Звязда“, „Калгасная праўда“, 1958, 1 крас.

Законам адобрана распрацаваная ЦК КПСС і Саветам Мініст-

раў СССР праграма далейшага сацыялістычнага будаўніцтва на весцы і рэарганізацыі МТС у рамонтна-тэхнічныя станцыі. Прадугледжаны іншыя асноўныя мерапрыемствы, якія вынікаюць з задач далейшага развіцця калгаснага ладу.

Хрушчоў М. С. Вынікі развіцця сельскай гаспадаркі за апошнія пяць год і задачы далейшага павелічэння вытворчасці сельскагаспадарчых прадуктаў. Доклад на Пленуме ЦК КПСС 15 снеж. 1958 г. Мінск, Дзяржвыд БССР, 1959. 120 стар. 10.000 экз. 1 р. 35 к.

У дакладзе ахарактарызаваны асноўныя вынікі развіцця важнейшых галін сельскай гаспадаркі: вытворчасці збожжа, тэхнічных культур, бульбы, гародніны і іншых сельскагаспадарчых культур, развіццё грамадскай жывёлагадоўлі. Разгледжаны пытанні ўмацавання грамадскай гаспадаркі калгасаў і павышэння дабрабыту калгаснікаў, роля саўгасаў у сацыялістычнай сельскай гаспадарцы, пытанне далейшай механізацыі сельскагаспадарчай вытворчасці. Намечаны канкрэтныя заданні па ўсіх галінах сельскай гаспадаркі на 1959—1965 гг. У кнізе змешчана таксама заключнае слова М. С. Хрушчова на снежаньскім Пленуме ЦК КПСС.

Вынікі развіцця сельскай гаспадаркі за апошнія пяць год і задачы далейшага павелічэння вытворчасці сельскагаспадарчых прадуктаў. Пастанова Пленума ЦК КПСС па дакладу тав. М. С. Хрушчова, прынятая 19 снеж. 1958 г. Мінск, Дзяржвыд БССР, 1959. 31 стар. 10.000 экз. 35 к.

Паказана, што ажыццёўленыя за перыяд пасля вераснёўскага Пленума ЦК КПСС важнейшыя мерапрыемствы па крутому ўздыму ўсіх галін сельскай гаспадаркі азнаменавалі сабой новы этап у развіцці і ўмацаванні калгаснага ладу і ўсёй нашай сацыялістычнай сістэмы. Вызначана шырокая праграма далейшага развіцця сельскай гаспадаркі, задача стварэння багата прадуктаў і дасягнення больш высокай прадукцыйнасці працы. Распрацаваны мерапрыемствы па далейшаму паляпшэнню кіраўніцтва сельскай гаспадаркай з боку партыйных арганізацый, саветкіх і сельскагаспадарчых органаў.

Хрушчоў М. С. Аб кантрольных лічбах развіцця народнай гаспадаркі СССР на 1959—1965 гады. Доклад на Нечарговым XXI з'ездзе КПСС 27 студз. 1959 г. Мінск, Дзяржвыд БССР, 1959. 136 стар. 1 л. партр. 15.000 экз. 1 р. 65 к.

У дакладзе гаворыцца аб вялікіх перамогах саветскага народа ў развіцці сацыялістычнай эканомікі і культуры, аб росце народнага дабрабыту. Указаны асноўныя задачы развіцця народнай гаспадаркі СССР на 1959—1965 гг., намечан план размяшчэння прадукцыйных сіл і развіцця гаспадаркі саюзных рэспублік у бліжэйшым сямігоддзі, дадзена праграма росту дабрабыту саветскага народа, развіцця народнай асветы, навукі і культуры.

У галіне сельскай гаспадаркі галоўнай задачай бліжэйшага сямігоддзя з'яўляецца забеспячэнне такога росту сельскагаспадарчай вытворчасці, які дасць магчымасць задаволіць патрэбнасці насельніцтва ў прадуктах харчавання ў шырокім асартыменце і высокай якасці і патрэбы прамысловасці ў сельскагаспадарчай сыравіне. Пры агульным павелічэнні валавой прадукцыі сельскай гаспадаркі прыкладна ў 1,7 раза вытворчасць збожжа павялічыцца да 10—11 мільярдаў пудоў у год, мяса—не менш, чым да 16 мільянаў тон, малака—да 100—105 мільянаў тон.

Тав. Хрушчоў паведамляе аб тым, што за сямігоддзе машынабудавнічая прамысловасць паставіць сельскай гаспадарцы вялікую колькасць розных машын, абсталяванняў і механізмаў. Энергаўзброенасць калгаснай і саўгаснай вытворчасці павялічыцца амаль у два разы. К канцу сямігоддзя будзе ў асноўным завершана электрыфікацыя ўсіх калгасаў, а электрыфікацыя саўгасаў—значна раней. Асобай ўвага павінна быць звернута на падбор і правільную рэстаўноўку кадрў, перш за ўсё старшын калгасаў, дырэктараў саўгасаў, брыгадзіраў, загадчыкаў ферм. Адна з найбольш важных задач у сельскай гаспадарцы—павышэнне прадукцыйнасці працы і зніжэнне сабекошту сельскагаспадарчай прадукцыі.

Рэзалюцыя XXI з'езда Камуністычнай партыі Саюза на дакладу тав. М. С. Хрушчова „Аб кантрольных лічбах развіцця народнай гаспадаркі СССР на 1959—1965 гады.“ (Прынята аднагалосна 5 лют. 1959 г.— „Звязда“, „Калгасная праўда“, 1959, 7 лют.)

У рэзалюцыі адзначаны поспехі, дасягнутыя працаўнікамі сельскай гаспадаркі краіны. Указаны задачы і шляхі далейшага развіцця земляробства і жывёлагадоўлі, комплекснай механізацыі. З'езд выказаў упэўненасць, што заданні сямігадовага плана будучы выкананы і перавыкананы датэрмінова, і адобрыў ініцыятыву рэспублік, краёў і абласцей, якія распрацавалі канкрэтныя мерапрыемствы па павелічэнню сельскагаспадарчай прадукцыі ў бліжэйшыя гады і ўзялі абавязацельствы ўжо на працягу 1959 г. павялічыць вытворчасць мяса ў 2—3 разы і больш.

Хрушчоў М. С. За далейшы ўздым прадукцыйных сіл краіны, за тэхнічны прагрэс ва ўсіх галінах народнай гаспадаркі. Прамова на Пленуме ЦК КПСС 29 чэрв. 1959 г. Мінск, Дзяржвыд БССР, 1959. 47 стар. 10.000 экз. 55 к.

Першы раздзел сваёй прамовы тав. М. С. Хрушчоў прысвяціў арганізатарскай рабоце ў сельскай гаспадарцы. Ён адзначыў, што слабасцю арганізатарскай работы тлумачыцца той факт, што побач з эканамічна моцнымі, шматгаліновымі гаспадаркамі ў тых жа ўмовах існуюць слабыя, адстаючыя арцелі. Неабходна на аснове ўмацавання кіруючых калгасных кадрў, паляпшэння кіраўніцтва сельскай гаспадаркай з боку партыйных і савецкіх органаў, укранення ў вытворчасць дасягненняў навукі і перадавога вопыту падцягнуць адстаючых да ўзроўню перадавікоў. М. С. Хрушчоў спыніўся таксама на арганізацыі навукова-даследчай работы ў галіне сельскай гаспадаркі і на паляпшэнні сувязі сельскагаспадарчай навукі з вытворчасцю.

Аб рабоце партыйных і савецкіх арганізацый і саветаў народнай гаспадаркі па выкананню рашэнняў XXI з'езда КПСС аб паскарэнні тэхнічнага прагрэсу ў прамысловасці і будаўніцтве. (Аб мерапрыемствах па выкананню рашэнняў XXI з'езда КПСС аб укараненні комплекснай механізацыі ў прамысловасці і будаўніцтве, аўтаматызацыі вытворчасці, увядзенні паточных ліній, замене ўстарэлага абсталявання, штампаў і інструментаў з мэтай далейшага расшырэння прамысловай вытворчасці і будаўніцтва, павышэння якасці выпускаемай прадукцыі і зніжэння яе сабекошту, а таксама кошту будаўніцтва. Пастанова Пленума ЦК КПСС, прынятая 29 чэрв. 1959 г. Мінск, Дзяржвыд БССР, 1959. 39 стар. 10.000 экз. 50 к.

У пастанове Пленума адзначана, што работы па комплекснай механізацыі сельскагаспадарчай вытворчасці вядуцца марудна. Таму ў ліку першачарговых спраў названы мерапрыемствы па комплекснай механізацыі вырошчвання і ўборкі тэхнічных культур, бульбы і гародніны, апрацоўкі і сушкі збожжа, падборкі і транспартавання саломы, нарыхтоўкі, прыгатавання і раздачы кармоў, водазабеспячэння жывёлагадоўчых ферм, механізацыі пагрузачна-разгрузачных работ у сельскай гаспадарцы. Падкрэсліваецца неабходнасць значнага расшырэння спецыялізаванага выпуску запасных частак для трактараў і сельскагаспадарчых машын.

Гераічнай працай узвядзем велічны будынак камунізма! Зварот Пленума Цэнтральнага Камітэта КПСС да рабочых і работніц, да калгаснікаў і калгасніц, да савецкай інтэлігенцыі, да ўсіх працоўных Савецкага Саюза. — „Звязда“, „Калгасная праўда“, 1959, 1 ліпеня.

Цэнтральны Камітэт КПСС заклікаў усіх працоўных нашай краіны шырэй разгарнуць усенароднае сацыялістычнае саборніцтва за дзятэрміновае выкананне сямігадовага плана, за высокую прадукцыйнасць працы, комплексную механізацыю і аўтаматызацыю вытворчых працэсаў, за павышэнне якасці прадукцыі, за беражлівасць і эканомію, змаганца за званне брыгад і ўдарнікаў камуністычнай працы.

Мазураў К. Т. Аб выніках лістападаўскага Пленума ЦК КПСС. Доклад канд. у члены Прэзідыума ЦК КПСС, першага сакратара ЦК КП Беларусі тав. К. Т. Мазурава на сходзе актыву Мінскай гар. парт. арганізацыі 21 ліст. 1958 г. — „Звязда“, „Калгасная праўда“, 1958, 23 ліст.

На сходзе абмяркоўваліся тэзісы даклада тав. М. С. Хрушчова «Кантрольныя лічбы развіцця народнай гаспадаркі СССР на 1959—1965 гады». Тав. Мазураў у дакладзе падкрэсліў, што сельская

гаспадарка Беларускай ССР будзе спецыялізавацца ў надыходзячым сямігоддзі ў напрамку інтэнсіўнай малочнай і мясной жывёлагадоўлі, мясной свінагадоўлі, развядзення вадаплаўнай птушкі, на вытворчасці бульбы, ільну-даўгунцу і цукровых буракоў. Ён указаў лічбы аб'ёма росту вытворчасці па ўсіх галінах сельскай гаспадаркі БССР у 1965 годзе ў параўнанні з 1957 годам: вытворчасць ільновалакна і бульбы павялічыцца прыкладна ў 1,5 раза, цукровых буракоў—у 3,2—3,6 раза, збожжа—у 1,7—2 раза, мяса і малака—у 2,1 раза. Для гэтага неабходна пашырыць зямельныя плошчы прыкладна на 1 мільён гектараў, павялічыць ураджайнасць гэтых культур, павялічыць пагалоўе жывёлы.

Вялікую ўвагу дакладчык удзяліў пытанням нарміравання і аплаты працы калгаснікаў і кіруючых кадраў калгасаў, усямернага росту грамадскіх непадзельных фондаў, якія з'яўляюцца асновай росту грамадскай гаспадаркі.

Мазураў К. Т. Сорок год Беларускай ССР і Кампартыі Беларусі. Доклад на ўрачыстым пасяджэнні Вяроўнага Савета БССР і ЦК КП Беларусі 3 студз. 1959 г. Мінск, Дзяржвыд БССР, 1959. 32 стар. 10.000 экз. 35 к.

У раздзеле даклада, які прысвечан развіццю сельскай гаспадаркі, дакладчык гаворыць аб дасягненнях апошніх год. Аднак ён падкрэслівае, што, нягледзячы на гэтыя поспехі і добрыя тэмпы росту вытворчасці сельскагаспадарчых прадуктаў, дасягнуты ўзровень нельга прызнаць задавальняючым. Для крутога ўздыму сельскай гаспадаркі рэспублікі трэба прывесці ў дзеянне вялікія нявыкарыстаныя рэзервы, настойліва павышаць прадукцыйнасць працы, зніжаць затраты працы і сродкаў на вытворчасць сельскагаспадарчай прадукцыі.

Хрушчоў М. С. Прамова таварыша М. С. Хрушчова. — „Звязда“, „Калгасная праўда“, 1959, 4 студз.

У прамове на ўрачыстым пасяджэнні Вяроўнага Савета БССР і ЦК КП Беларусі тав. М. С. Хрушчоў вялікую ўвагу ўдзяліў пытанням сельскай гаспадаркі. Ён адзначыў дасягненні працаўнікоў сельскай гаспадаркі Беларусі за апошнія пяць год і ўказаў задачы на бліжэйшае сямігоддзе, выразіўшы надзею, што яны будуць выкананы датэрмінова. Для гэтага неабходна падцягнуць адстаючыя калгасы да ўзроўню перадавых, ва ўсіх гаспадарках выкарыстоўваць усе магчымыя рэзервы, у тым ліку—развядзенне вадаплаўнай птушкі, павышэнне ўраджайнасці бульбы і г. д.

Мазураў К. Т. Тэзісы даклада таварыша М. С. Хрушчова „Кантрольныя лічбы развіцця народнай гаспадаркі СССР на 1959—1965 гады“ і задачы Кампартыі Беларусі. Доклад канд. у члены Прэзідыума ЦК КПСС, першага сакратара ЦК КП Беларусі тав. К. Т. Мазурава. — „Звязда“, „Калгасная праўда“, 1959, 15 і 16 студз.

Вялікі раздзел свайго даклада на XXIII з'ездзе КП Беларусі тав. К. Т. Мазураў прысвяціў развіццю сельскай гаспадаркі БССР у цяперашнім сямігоддзі. Ён указаў канкрэтныя лічбы павелічэння

вытворчасці сельскагаспадарчай прадукцыі, а таксама рэзервы ў земляробстве, жывёлагадоўлі і машынавыкарыстанні.

Тэзісы даклада таварыша М. С. Хрушчова на XXI з'ездзе КПСС „Кантрольныя лічбы развіцця народнай гаспадаркі СССР на 1959—1965 гады“ і задачы Кампартыі Беларусі. Рэзалюцыя Нечарговага XXIII з'езда Кампартыі Беларусі.— „Звязда“, „Калгасная праўда“, 1959, 16 студз.

Трэці раздзел рэзалюцыі прысвечан пытанням сельскай гаспадаркі. З'езд адобрыў і поўнасю падтрымаў кантрольныя лічбы развіцця сельскай гаспадаркі СССР на 1959—1965 гады і рашэнні снежаньскага Пленума ЦК КПСС. З'езд зацвердзіў таксама лічбы развіцця сельскай гаспадаркі БССР на сямігоддзе і ўказаў важнейшыя задачы працаўнікоў сельскай гаспадаркі Беларусі.

Мазураў К. Т. Прамова на Нечарговым XXI з'ездзе КПСС 28 студз. 1959 г. Мінск, Дзяржвыд БССР, 1959. 13 стар. 1 л. партр. 10.000 экз. 10 к.

Тав. К. Т. Мазураў раскажаў аб дасягненнях у народнай гаспадарцы Беларусі, у тым ліку ў сельскай гаспадарцы, і аб абавязанцях беларускіх працаўнікоў на сямігоддзе, аб тым, што партыйныя арганізацыі ўжо разгортваюць сацыялістычнае спаборніцтва за павелічэнне вытворчасці прамысловай і сельскагаспадарчай прадукцыі, за датэрміновае выкананне сямігадовага плана.

Мазураў К. Т. Аб выніках чэрвеньскага Пленума ЦК КПСС і мерапрыемствах па выкананню рашэнняў Пленума. Доклад кандыдата ў члены Прэзідыума ЦК КПСС, першага сакратара ЦК КП Беларусі тав. К. Т. Мазурава. — „Звязда“, „Калгасная праўда“, 1959, 14 ліпеня.

У дакладзе на XV Пленуме ЦК КП Беларусі адзначана, што вытанні комплекснай механізацыі сельскай гаспадаркі, асабліва жывёлагадоўлі, у нашай рэспубліцы, вырашаюцца незадавальняюча. Важнейшая задача партыйных арганізацый—укараненне комплекснай механізацыі ва ўсе галіны сельскай гаспадаркі хуткімі тэмпамі, выкарыстоўваючы некаторы станючы вопыт, які накіпілі перадавыя калгасы і саўгасы. Тав. К. Т. Мазураў гаворыць таксама аб неабходнасці ўмацавання сельскай гаспадаркі кіруючымі кадрамі, маладымі кадрамі, якія ведаюць тэхніку, аб павышэнні адказнасці кадраў за даручаную ім справу, аб умацаванні партыйнай і дзяржаўнай дысцыпліны.

Сурганаў Ф. А. Аб ходзе выканання сацыялістычных абавязанцтваў па вытворчасці і нарыхтоўках сельскагаспадарчых прадуктаў у 1959 годзе. Прамова сакратара ЦК КП Беларусі тав. Ф. А. Сурганава. — „Звязда“, „Калгасная праўда“, 1959, 16 ліпеня.

У прамове ахарактарызаван стан раслінаводства і жывёлагадоўлі рэспублікі на першае паўгоддзе 1959 г. і вызначаны задачы

работнікаў сельскай гаспадаркі на летні, асенні і зімовы перыяды (у правядзенні ўборачных работ, азімай сяўбы, нарыхтоўцы кармоў, падрыхтоўцы жывёлы да зімы і г. д.). Прамоўца спыніўся таксама на ўмацаванні калгасаў добрымі кадрамі.

Аб выніках выканання дзяржаўнага плана развіцця народнай гаспадаркі Беларускай ССР у 1958 годзе. Паведамленне Стат. упр. Беларус. ССР. — „Звязда“, 1959, 23 студз.

У паведамленні адзначаны вялікія поспехі ў развіцці сельскай гаспадаркі рэспублікі: расшыраны пасяўныя плошчы пад важнейшымі культурамі, унесена значна больш угнаенняў, чым у 1957 годзе, палепшыўся стан жывёлагадоўлі і ўзрасла яе прадуктыўнасць, значна ўмацавалася кармавая база жывёлагадоўлі. Дзяржаўны план нарыхтовак збожжа выканан на 102,4 працэнта, мяса — на 119,3 працэнта, малака — на 102 працэнта. Ажыццёўлена рэарганізацыя МТС. Калгасы набылі 76 працэнтаў наяўнасці трактараў у МТС, вялікую колькасць сельскагаспадарчых машын і выканалі сваёй тэхнікай 57 працэнтаў палявых работ.

Спецыялістычныя абавязацельствы калгаснікаў, калгасніц, рабочых саўгасаў, рамонтна-тэхнічных, машынна-мелярацыйных станцый і спецыялістаў сельскай гаспадаркі Беларускай ССР на 1959 год. — „Звязда“, „Калгасная праўда“, 1959, 27 студз.

СЕЛЬСКАЯ ГАСПАДАРКА БЕЛАРУСКОЙ ССР У СЯМІГОДЦЫ

Дорошенко П. Е. Сельское хозяйство СССР в 1959—1965 годах. М., Сельхозгиз, 1959. 176 стр. 75.000 экз. 4 р. 35 к.

В популярной форме рассказывается об успехах в развитии сельского хозяйства за последние пять лет и задачах колхозов и совхозов на семилетку. На примере передовых хозяйств, районов и областей показаны резервы и возможности, правильное использование которых позволит досрочно выполнить задания семилетнего плана. Значительное место отводится вопросам социалистического соревнования за резкое увеличение производства сельскохозяйственной продукции. Обстоятельно излагаются мероприятия, внедрение которых будет способствовать повышению урожайности сельскохозяйственных культур и продуктивности животноводства, росту производительности труда и снижению себестоимости продукции. В книге рассказывается о задачах и перспективах развития сельского хозяйства не только в целом по стране, но и по союзным республикам (Белорусская ССР—стр. 145).

Поляков А. Семилетку по сельскому хозяйству—досрочно! М., „Знание“, 1959. 32 стр. (Всесоюз. о-во по распространению полит. и науч. знаний). 63.000 экз. 50 к.

Освещены главные задачи семилетнего плана развития сельского хозяйства страны в целом и союзных республик. Рассказано о всенародном социалистическом соревновании за досрочное выполнение семилетнего плана, о том, как труженики сельского хозяйства вступили в первый год семилетки, какие передовые методы организации и технологии производства мобилизуют колхозы и совхозы для резкого подъема производства сельскохозяйственных продуктов. В числе множества приведенных автором примеров показаны достижения и передовых белорусских колхозов.

Криводубский И. П. Сельское хозяйство БССР и перспективы его развития в семилетке. Минск, 1959. 24 стр. (О-во по распространению полит. и науч. знаний БССР. Серия обществ.-полит. № 7). 6.900 экз. 40 к.

Охарактеризовано состояние сельского хозяйства Белоруссии в дореволюционные годы и развитие его в советский период (наиболее подробно—за последние пять лет). Особый раздел брошюры посвящен семилетнему плану: развитию важнейших отраслей растениеводства и животноводства, укреплению общественного хозяй-

ства колхозов и совхозов. Приведены обязательства некоторых передовых колхозов республики, борющихся за досрочное выполнение и перевыполнение семилетнего плана.

Земляробства.—Жывёлагадоўля.—„Блакнот агітатара“ (Мінск), 1959, № 15, стар. 21—26.

Прыведзены асноўныя паказчыкі развіцця сельскай гаспадаркі ў сямігоддзі па СССР у цэлым і па нашай рэспубліцы.

Меропрыятія по увеличению производства сельскохозяйственной продукции на 100 гектаров земельных угодий в колхозах и совхозах БССР. Ред. коллегия: И. С. Лупинович [и др.] Минск, Госиздат БССР, 1959. 602 стр.; 3 отд. л. карт. (М-во сельского хозяйства БССР. Акад. с.-х. наук БССР). 10.000 экз. 11 р. 65 к.

В сборнике помещены материалы, разработанные специальной республиканской комиссией, уточненные на районных и областных конференциях и принятые на республиканском съезде специалистов сельского хозяйства БССР. Приведена характеристика природно-экономических условий сельского хозяйства республики в целом и по выделенным природно-хозяйственным зонам. Применительно к этим зонам излагаются мероприятия по повышению плодородия почв и урожайности сельскохозяйственных растений, мелиорации и освоению целинных торфяно-болотных и заболоченных почв, по организации сельскохозяйственного производства, по дальнейшему развитию животноводства.

ПАВЫШЭННЕ КУЛЬТУРЫ ЗЕМЛЯРОБСТВА

Высокіх і ўстойлівых ураджаяў усіх сельскагаспадарчых культур можна дабіцца толькі шляхам укаранення ва ўсіх калгасах і саўгасах БССР навукова абгрунтаванай сістэмы земляробства прыстасоўна да асаблівасцей прыродна-эканамічных зон і умоў кожнай гаспадаркі. Для ўмоў нашай рэспублікі рашаючае значэнне маюць травапольныя і сідэральныя севазвароты з заменай „чыстых“ папараў занятымі. Неабходна дабіцца каб севазвароты былі асвоены ўсімі гаспадаркамі. Адною з галоўнейшых задач у земляробстве на дзярнова-падзолістых глебах з'яўляецца ўнясенне ўгнаенняў. У цяперашнім сямігоддзі калгасы і саўгасы рэспублікі павінны падвоіць вытворчасць арганічных угнаенняў, каб уносіць іх не менш 16 тон на гектар пасеваў. Асноўная ўвага павінна быць звернута на вытворчасць торфагновых і аргана-мінеральных сумесей. Неабходна штогод вапнаваць не менш 500 гектараў кіслых глеб, павялічыць плошчу пад сідэральнымі ўгнаеннямі.

Даведнік брыгадзіра паляводчай брыгады. Пад рэд. А. А. Русінава. Мінск, Дзяржвыд БССР, 1958. 398 стар. 15.000 экз. 5 р. 30 к.

На адвароце тыт. л. складальнікі: В. Д. Ларын, Ф. Г. Ляўша і Б. М. Разенблум.

У першай частцы даведніка змешчаны звесткі аб арганізацыі вытворчасці. Частка другая прысвечана агра-тэхнічным асновам раслінаводства: агульнаму раслінаводству і агра-тэхніцы вырошчвання асобных культур, насенняводству, ахове раслін, арганізацыі кармавой базы. Прыведзен таксама прыкладны каляндар сельскагаспадарчых работ. У трэцяй частцы дадзены розныя даведачныя звесткі і вылічэнні, даведачны слоўнік.

Луціновіч І. С. Аб сістэмах земляробства у Беларусі.— „Сельская гаспадарка Беларусі“, 1957. № 2, стар. 18—21.

Дадзена характарыстыка прыродных умоў Беларусі па зонах і апісанне сістэм земляробства для гэтых зон (травапольнай для Паўночнай і Цэнтральнай зон і сідэральнай для Паўднёвай). Падрабязна разглядаюцца асноўныя элементы гэтых сістэм: севазвароты, апрацоўка глебы, угнаенне.

Борисевич И. М. Район высокой культуры земледелия. — „Земледелие“, 1958, № 6, стр. 55—58.

Глубокский район Молодечненской области за успехи в развитии сельского хозяйства по производству зерна, картофеля, семян и волокна льна, а также продуктов животноводства является участником Всесоюзной сельскохозяйственной выставки. Многие работники сельского хозяйства района награждены орденами и медалями. Таких успехов колхозы района добились благодаря введению и освоению травопольных севооборотов и применению правильной системы удобрения, внедрению сортовых посевов. В результате урожай зерновых за 1954—1957 годы возросли с 5—13 центнеров до 17—25,7 центнера с гектара, урожай картофеля—с 59 до 125 центнеров с гектара.

Пракопаў П. Я. Севазвароты ў калгасах БССР. Мінск, 1958. 40 стар. (Т-ва па распаўсюджванню паліт. і навук. ведаў БССР. М-ва сельскай гаспадаркі БССР. № 15). 15.500 экз. 60 к.

На аснове вывучэння севазваротаў, уведзеных у калгасах і на доследных станцыях у розных прыродных зонах Беларускай ССР, аўтар разглядае сістэму ўзгодненых палявых (травопольных і сидэральных) і кармавых севазваротаў, якія дазваляе атрымаць найбольш высокія ўраджай і ўмацаваць кармавую базу жывёлагадоўлі, каб забяспечыць максімальны выхад прадукцыі на 100 гектараў зямлі. Прыведзена шмат прыкладаў севазваротаў у перадавых калгасах, уведзеных на розных тыпах глеб. Спецыяльны раздзел брашуры прысвечан пытанню асваення севазваротаў.

Бесман І. І. і Зенін С. М. Вопыт асваення севазваротаў. (На прыкладзе калгасаў зоны Дзяржын. МТС, Мінскай вобл.) Пад рэд. М. Г. Чыжэўскага. Мінск, Дзяржвыд БССР, 1957. 93 стар. 5.000 экз. 1 р. 25 к.

Дадзена кароткая характарыстыка прыродна-эканамічных умоў зоны дзейнасці Дзяржынскай МТС; абагулен вопыт увядзення і асваення палявых і кармавых севазваротаў у калгасах зоны (прыведзены схемы пераходу да севазваротаў у некалькіх калгасах). Разгледжаны пытанні чаргавання раслін, сістэмы ўгнаенняў у севазвароце, сістэмы апрацоўкі глебы. Паказан рост ураджайнасці ў калгасах зоны МТС, а таксама павышэнне прадукцыйнасці жывёлагадоўлі ў сувязі з асваеннем правільных севазваротаў.

Симкин Б. М. Правильные севообороты—основа высоких урожаев. — „Земледелие“, 1958, № 6, стр. 58—60.

В колхозе «Коминтерн», Могилевского района, в 1957 году урожай зерновых составил 21,7 центнера с гектара, картофеля по 185 центнеров. Высокие урожаи и других культур. Достигнуто это благодаря введению системы полевых (травопольных на дерново-подзолистых и сидеральных на легких супесчаных почвах), кормовых и овощных севооборотов, хорошей обработке почвы, внесению органических удобрений и органо-минеральных смесей, посеву сортовыми семенами. В статье приведены схемы севооборотов, дозы и время внесения удобрений.

Стрелков И. Г. и Розенблюм В. М. Приемы окультуривания песчаных и супесчаных почв. (На материалах белорусского Полесья). Минск, 1958. 27 стр. (О-во по распространению полит. и науч. знаний БССР. Серия

„В помощь сельскому лектору“. № 1). 4.350 экз. 45 к.

Охарактеризовав природные условия и земельные ресурсы Полесья, автор рекомендует ряд мероприятий по коренному улучшению плодородия песчаных и супесчаных почв. Среди них—внесение органических удобрений, посев люпина и сераделлы в занятом пару (с использованием на корм и зеленое удобрение). Даны примерные схемы севооборотов для этих типов почв. Приведены примеры эффективности окультуривания песчаных почв не только в Полесье, но в некоторых других районах страны и за рубежом.

Чыжэўскі М. Г. Апрацоўка глебы ва ўмовах Беларусі.—„Сельская гаспадарка Беларусі“, 1958, № 3, стар. 14—16.

Разгледжаны сістэмы апрацоўкі глебы ў залежнасці ад тыпу глебы і высаіваемых культур (яравыя суцэльнага спосабу пасеву, азімяя, прапашныя).

Веневольский С. А. Занятые пары в нечерноземной полосе. М., „Знание“, 1958. 32 стр. (Всесоюз. о-во по распространению полит. и науч. знаний. Серия 5. № 5). 55.000 экз. 50 к.

На примерах из опыта хозяйств нечерноземной зоны автор показывает значение занятых паров для увеличения сбора продовольственных и кормовых культур. Описаны виды занятого пара и агротехника парозанимающих культур.

Вильдфлуш Р. Т., Брагин А. М. и Каликинский А. А. Краткий справочник по удобрениям для БССР. (2-е переработ. и доп. изд.) Минск, Госиздат БССР, 1955. 252 стр. с илл. 10.000 экз. 4 р. 30 к.

В справочнике сообщаются краткие сведения о питании растений и почвах БССР, даются рекомендации по применению минеральных и местных удобрений, по известкованию почв в условиях Белоруссии. Освещены вопросы применения системы удобрений в севообороте под полевые и овощные культуры, вопросы удобрения лугов и пастбищ, плодовых и ягодных культур. В особом разделе рассматривается система удобрения сельскохозяйственных культур на торфяно-болотных почвах. Справочник рассчитан на агрономов и других работников сельского хозяйства Белоруссии.

Авакян А. А. Органо-минеральные удобрения, М., „Знание“, 1957. 24 стр. (Всесоюз. о-во по распространению полит. и науч. знаний. Серия 5. № 27). 130.000 экз. 50 к.

Изложены основные положения биологической теории питания растений, разработанной Т. Д. Лысенко. Описаны опыты, проведенные в последние годы в экспериментальном хозяйстве Горки Ленин-

ские, по внесению органо-минеральных смесей под озимую пшеницу, многолетние травы, овощные культуры и картофель на тяжелых подзолистых почвах с повышенной кислотностью. Опыты показали, что внесение малых доз навоза или торфоновозного компоста (3—6 тонн) в смеси с минеральными (2—3 центнера фосфоритной муки, 3 центнера извести) значительно повышает урожай. При этом не только увеличивается содержание питательных веществ в почве, но и улучшаются ее физические и биологические свойства. Положительные результаты производственных опытов с органо-минеральными смесями в нечерноземной полосе позволяют считать этот способ наиболее эффективным и хозяйственно целесообразным.

Мамченков Н. П. Навоз и компосты. 2-е изд., испр. и доп. М., Сельхозгиз, 1955. 112 стр. с илл. 40.000 экз. 1 р. 40 к.

Обобщая результаты работ опытных учреждений и практику колхозов и совхозов, автор дает рекомендации по хранению и применению навоза, по приготовлению и использованию компостов, органо-минеральных смесей и других органических удобрений преимущественно в условиях нечерноземной полосы. Указаны нормы и сроки внесения местных органических удобрений под различные культуры. Библиография (12 назв.).

Розанов Н. С. Использование торфа в сельском хозяйстве. М., „Знание“, 1957. 32 стр. (Всесоюз. о-во по распространению полит. и науч. знаний. Серия 5. № 11). 68.000 экз. 50 к.

В лекции описаны типы торфяных болот и агрохимические свойства различных видов торфа, изложены способы приготовления из него компостов и гранулированных удобрений. Рассмотрено использование торфяных удобрений в овощеводстве и плодоводстве, применение торфяной подстилки и способы заготовки торфа.

Алексеев Е. К. Зеленое удобрение—действенное средство повышения урожаев на дерново-подзолистых почвах. М., „Знание“, 1957. 40 стр. (Всесоюз. о-во по распространению полит. и науч. знаний. Серия 5. № 5). 68.500 экз. 50 к.

В книге рассмотрена агротехника однолетних и многолетних люпинов, возделываемых на удобрение и на семена: даны также краткие сведения об использовании других растений-сидератов—люпина многолетнего, белого донника и сераделлы—на зеленое удобрение и корм скоту.

Булгакаў Н. П., Вешчазерава І. І. і Астроўскі Я. Н. Вапнаванне глебаў з павышанай кіслотнасцю ў Беларускай ССР. Мінск, Дзяржвыд БССР, 1959. 111 стар. з іл. 5.000 экз. 1 р. 40 к.

Разгледжана патрэба розных тыпаў глебаў БССР у вапнаванні па раёнах. Ахарактарызаваны вапнавыя пароды, якія залягаюць на тэрыторыі Беларусі. Дадзены пароды па вызначэнню ўтрымання вапны ў пародах і ступені кіслотнасці глебаў. Асветлены пытанні вапнавання глебаў у розных севазваротах і прымянення ўгнаенняў

у спалучэнні з вапнаваннем. На шматлікіх прыкладах з вопыту перадавых беларускіх калгасаў і саўгасаў паказана эфектыўнасць прымянення вапны. У дадатку—табліца месцанараджэнняў вапнавых парод у БССР з указаннем працэнта наяўнасці карбанатаў у глебе.

Лейзаровіч І. М. Высокая якаснае насенне—залог высокага ўраджаю. Мінск, Выд-ва ЦК КПБ, 1956. 33 стар. (Навук.-тэхн. т-ва сельскай і лясной гаспадаркі. Беларус. праўл.). 4.000 экз. Бяспл.

У брашуры ўказаны рашэнні партыі і ўрада аб развіцці насенняводства. Коротка асветлена роля і значэнне высока якаснага насення ў справе атрымання высокіх ураджаяў. Аднак не апісаны прыёмы якаснай ацэнкі пасяўнога матэрыялу. Разгледжаны пытанні ўборкі і захоўвання ўраджаю з насенных участкаў, меры барацьбы з самасаграваннем зерна і свірnavымі шкоднікамі. Значнае месца займаюць пытанні падрыхтоўкі насення да сяўбы: паветрана-целлавывабagreў, пратручванне насення, яравізацыя збожжавых культур.

Обязательные мероприятия по защите растений от вредителей и болезней в Белорусской ССР. Мінск, Госиздат БССР, 1957. 95 стр. (М-во сельскаго хозяйства Беларус. ССР). 20.000 экз. Беспл.

В первой части книги изложены профилактические, преимущественно агротехнические мероприятия по защите различных групп сельскохозяйственных растений от болезней и вредителей. В этой части мероприятия только называются, а методика их проведения не дана. Вторая часть книги представляет техническую инструкцию по борьбе с болезнями и вредителями полевых, овощных и плодово-ягодных культур. Изложены также методы химической борьбы с сорняками в посевах зерновых и с кустарниками при расчистке сельскохозяйственных угодий. Дана краткая характеристика основных ядохимикатов, изложены правила опрыскивания и опыливания растений и меры безопасности при работе с химикатами.

Асушэнне і сельскагаспадарчае асваенне асушаных зямель

35% тэрыторыі БССР займаюць балоты і забалочаныя землі. Калі гэтыя глебы асушыць, яны ператвараюцца ва ўрадлівыя палі, прадуктыўныя сенажаці і пашы. За сямігодку ў рэспубліцы павінны быць праведзены значныя работы па асушэнню балот і іх сельскагаспадарчаму асваенню.

Зубец В. М. Землі, адваяваныя ў балот. Мінск, Дзяржвыд БССР, 1957. 46 стар. з іл. (40 год Кастрычніка). 5.000 экз. 40 к.

Расказана аб развіцці меліярацыйных работ і меліярацыйнай навукі ў Беларусі ў дакастрычніцкі перыяд і за гады Савецкай улады. Ахарактарызаваны прымяняемыя ў практыцы нашай рэспублікі спосабы асушэння і метады ўвільгатнення асушаных зямель у засушлівы перыяд. Асветлены пытанні комплекснай механізацыі працсаў асушэння і сельскагаспадарчага асваення забалоча-

ных зямель і тэхнічнай эксплуатацыі асушальных сістэм. На кай-крэтных прыкладах (Целяханскі і Любанскі раёны) разгледжана эфектыўнасць выкарыстання асушаных зямель у сельскай гаспадарцы. У апошнім раздзеле аўтар знаёміць з перспектай асушэння і асваення Палескай нізіны як найбольш буйнай народна-гаспадарчай задачай у галіне меліярацыі.

Скорочанов С. Г., Розенблюм Б. М. и Вавькевич А. П. Целинные и залежные земли БССР и их освоение. Минск, Госиздат БССР, 1956. 124 стр. с илл. 5.000 экз. 2 р. 80 к.

Книга содержит характеристику перелогов и залежей, кустарниковых и подлесных земель, малопродуктивных лугов, постбишь и болот, распространенных в Белоруссии. Обобщены материалы по гидро-и агро-мелиоративным, культуртехническим мероприятиям, по обработке осваиваемых почв, применению на них удобрений и их использованию. Рекомендуются мероприятия по организации сельскохозяйственного производства в условиях раздробленности земельных угодий. Литература: с. 122—123. Книга рассчитана на широкие круги руководящих работников колхозного производства и специалистов сельского хозяйства.

Романенко А. М. Опыт закладки дренажа в Белорусской ССР. Минск, Госиздат БССР, 1958. 39 стр. с илл. (Участник Всесоюз. с.-х. выставки 1958 г.). 8.000 экз. Беспл.

Осушение дренажем имеет ряд преимуществ по сравнению с открытой осушительной сетью: дренированные поля можно засеивать раньше, на них лучше развивается корневая система, легче вести борьбу с сорняками, урожай и доходы, полученные при этом способе, всегда выше. Поэтому он имеет в Белоруссии большие перспективы. В брошюре освещены особенности производства работ при закладке дренажа, вопросы снижения стоимости дренажных работ, возможности применения для дренажа местных материалов.

Зернявыя культуры*

Каб поўнасьцю задаволіць патрэбнасць насельніцтва рэспублікі ў хлебе і жывёлагадоўлі ў фуражы, неабходна павялічыць вытворчасць збожжа ў 1,7—2 разы. Для гэтага сярэднія ўражаі збожжавых культур павінны ўзрастаць да 15—16 цэнтнераў з гектара. Ужо ў 1959 г. калгасы Беларусі змагаюцца за 9, а саўгасы—10 цэнтнераў з гектара, гэта значыць неабходна павысіць ураджаі збожжа на 2,8—3 цэнтнеры за адзін год. Гэта зусім магчыма. Перадавыя калгасы і саўгасы Беларусі ўжо атрымліваюць па 16—20 цэнтнераў збожжа. Дабіцца гэтага магчыма ўжываючы правільную сістэму земляроб-

*Літаратуру аб кукурузе гл. у раздзеле «Кармавыя культуры».

ства (асабліва ўнясення ўгнаенняў), сяўбу гатунковым вы-сокаякасным насеннем. Неабходна забяспечыць правя-дзенне палявых работ (сяўбу, догляд пасеваў, уборку ўраджаю) у строга ўстаноўленыя сціслыя тэрміны. Асноўным спосабам уборкі павінен стаць раздзельны, таму, што ён рэзка скарачае страты зерня.

Зерновые и зернобобовые культуры. Под общ. ред. И. В. Якушкина и под ред. П. Е. Маринича. 4-е пере-работ. изд. М., Сельхозгиз, 1956. 352 стр. с илл. (Колхозные агрозоотехн. курсы. Второй год обучения). 30.000 экз. 5 р. 65 к.

Рассмотрены особенности строения и развития зерновых и зернобобовых культур, агротехника возделывания их, способы борьбы с вредителями и болезнями. Отдельная глава посвящена семеноводству зерновых и зернобобовых культур. В настоящем издании по сравнению с третьим (1955 г.) переработана глава о народнохозяйственном значении зерновых и зернобобовых культур, исключена глава об уборке урожая. Этот вопрос рассматривается в разделах, посвященных возделыванию отдельных культур.

Трызна С. і Багамолаў А. Перадавая агра-тэхніка як аснова высокіх ураджаяў каласавых збожжавых культур. Мінск, Дзяржвыд БССР, 1955. 48 стар. 10.000 экз. 70 к.

На аснове вопыту лепшых калгасаў, саўгасаў і даследчых устаноў Беларусі ў брашурцы апісаны асноўныя агра-тэхнічныя прыёмы вырошчвання каласавых збожжавых культур на дзярнова-падзолістых і меліяраваных тарфяна-балотных глебах ва ўмовах БССР. Прыведзены прыкладныя схемы палявых севазваротаў. Вялікае месца адведзена прымяненню ўгнаенняў пад збожжавыя культуры. Указаны спосабы барацьбы з паляганнем збожжавых культур на тарфяніках. Пералічаны лепшыя сарты збожжавых культур для дзярнова-падзолістых і тарфяна-балотных глебаў БССР.

Бляхерава Р. М. и Лобанов В. Я. Семеноводство зерновых культур. М., „Знание“, 1958. 32 стр. (Все-союз. о-во по распространению полит. и науч. знаний. Серия 5. № 21). 54.500 экз. 50 к.

Хорошо организованное семеноводство—важный фактор в решении основной задачи земледелия—повышения урожаяев всех сельскохозяйственных культур. В брошюре рассказывается о значении сорта для повышения урожайности зерновых и зернобобовых культур, о задачах семеноводства и формах его организации в СССР, о работе семеноводческих хозяйств и семенных участков. Отдельный раздел посвящен контролю посевных качеств семян.

Волков Г. И. Новое в механизации зернового хозяйства. М., „Знание“, 1957. 32 стр. с илл. (Всесоюз.

о-во по распастраненню полит. и науч. знаній. Б-чка сельскаго лектара). 60.000 экз. 60 к.

В брошуре расказываецца о прымяняюцца и гатовяцца к выпуску почвоапрацоўваюцца, павесных и аборочных машынах для зерновых коласовых и кукурузы, о машынах для паслеаборочнай апрацоўкі зрна и механізацыі аборкі соломы.

Піндзіч І. М. Раздзельная аборка збожжавых культур. Мінск, Дзяржвыд БССР, 1959. 95 стар. з іл. (Б-чка калгас. механізатара). 9.000 экз. 95 к.

На прыкладзе вопыту перадавых калгасаў БССР разгледжаны перавагі раздзельнага спосабу аборкі і яго эфектыўнасць. Апісаны машыны для раздзельнай аборкі і пасляаборачнай апрацоўкі зерна, якія ўжываюцца ў Беларусі, іх канструкцыі, рэгуліроўка і тэхнічны догляд. Ахарактарызаваны агра-тэхнічныя патрабаванні да аборкі збожжавых культур. Асветлена тэхналогія двухфазнай аборкі і асаблівасці аборкі палеглага і вільготнага збожжа, аборкі яго на тарфяных глебах. Выкладзены пытанні кантролю якасці раздзельнай аборкі, правілы бяспекі і проціпажарныя мерапрыемствы.

Бясалаў М. М. Механізаваны калгасны ток. Мінск, Дзяржвыд БССР, 1959. 100 стар. з іл. (Б-чка калгас. механізатара). 10.000 экз. 90 к.

Дадзена апісанне зернеачышчальных машын, сушылак і сартыровак, рэкамендацыі па будове і абсталяванню механізаванага тока, камплектаванню агрэгатаў машын для пасляаборачнай апрацоўкі зерна. Апісан тэхналагічны працэс работы на таку. Асветлены пытанні арганізацыі працы, разліку забяспечанасці механізаваных сродкаў на таку, кантролю якасці работы машын. Дадзены парады па догляду машын, абсталявання і пляцовак тока, па тэхніцы бяспекі і проціпажарных мерапрыемствах.

Анохін А. і Горына Е. Вопыт атрымання высокага ўраджаяу грэчкі ў БССР. Мінск, Дзяржвыд БССР, 1956. 50 стар. з іл. 5.000 экз. 65 к.

Дадзена апісанне біялагічных асаблівасцей грэчкі і характарыстыка распаўсюджаных у Беларусі яе сартоў. На аснове вопыту перадавых калгасаў, доследных станцый і навукова-даследчых устаноў Беларусі рэкамендуецца комплекс агра-тэхнічных мерапрыемстваў, накіраваных на атрыманне высокіх ураджаяў гэтай культуры (сярод іх такія эфектыўныя мерапрыемствы, як сяўба гібридных насеннем, дадатковае апыленне і інш.). Прыведзены таксама даныя навукова-даследчых устаноў іншых раёнаў нашай краіны.

Горына Е. Д. і Анохін А. Н. Вопыт атрымання высокіх ураджаяў проса ў БССР. Мінск, Дзяржвыд БССР, 1956. 43 стар. з іл. 3.000 экз. 60 к.

Абагулен вопыт перадавых калгасаў рэспублікі, якія вырошчваюць высокія ўраджай проса на дзярнова-падзолістых і тарфяна-балотных глебах. Прыведзены рэкамендацыі навукова-даследчых устаноў, прымяненне якіх ва ўмовах Беларусі дазволіць павысіць

ураджайнасць праса. У пачатку брашуры апісаны батанічныя і біялагічныя асаблівасці праса і яго сарты. Даюцца парады па раздзельнай і камбайнавай уборцы праса, ачыстцы і захоўванню насення.

Тэхнічныя культуры

Беларуская ССР за апошнія гады дабілася значных поспехаў у вытворчасці валакна і насення ільну і на працягу раду год заваёўвае пераходны Чырвоны сцяг Савета Міністраў СССР. Неабходна і ў далейшым расшыраць пасеўныя плошчы пад ільном, змагацца за павышэнне ўраджайнасці ільну і паляпшэнне якасці валакна. Толькі за 1959 год сярэдні ўраджай ільновалакна павінен узрасці да 3,8 цэнтнера на гектар.

Але ў нашай рэспубліцы трэба вырошчваць таксама і такую высокадаходную культуру як цукровыя буракі. Добрыя ўмовы для іх вырошчвання маюцца ў Гродзенскай, Брэсцкай, Мінскай і Гомельскай абласцях як на мінеральных глебах, так і на тарфяніках. К канцу сямігодкі плошчу пад цукровымі буракамі неабходна павялічыць больш, чым у два разы і дабіцца павышэння іх ураджайнасці. Для гэтага неабходна ўжываць правільную агра-тэхніку, перш за ўсё квадратна-гнездавую сяўбу. Трэба вырошчваць цукровыя буракі не толькі для тэхнічных мэт, але і ў корм жывёле.

Дадзім краіне больш ільновалакна высокай якасці! Зварт удзельнікаў рэспубліканскай нарады перадавікоў ільнаводства да ўсіх калгаснікаў і калгасніц, рабочых саўгасаў і РТС, да работнікаў ільноапрацоўчай прамысловасці і спецыялістаў сельскай гаспадаркі Беларускай ССР. — „Сельская гаспадарка Беларусі“, 1959, № 6, стар. 1—2.

Удзельнікі нарады звярнуліся да ўсіх ільнаводаў з заклікам змагацца за сярэдні ўраджай ільну ў рэспубліцы ў 1959 годзе не менш як 3,8 цэнтнера высокаякаснага валакна з гектара.

Лён-даўгунец. Пад агульн. рэд. А. І. Лапо і пад рэд. М. І. Афоніна. Выд. 2-е. Мінск, Дзяржвыд БССР, 1955. 222 стар. з іл. (Трохгадовыя калгасныя агразаа-тэхн. курсы. Другі год навучання): 5.000 экз. 4 р. 50 к.

Апісаны біялагічныя асаблівасці і лепшыя сарты ільну-даўгунцу, яго агра-тэхніка і насенняводства. Прыведзены звесткі аб першапачатковай апрацоўцы ільну, аб уліку і захоўванню ільняной прадукцы ў калгасах, дадзены ўказанні па вызначэнню яе якасці. Падручнік напісан навуковымі супрацоўнікамі Усесаюзнага навукова-даследчага інстытута ільну і дапоўнен беларускімі матэрыяламі.

Цурко В. П. Вырошчванне ільну-даўгунцу на тарфяна-балотных глебах. Мінск, Дзяржвыд БССР, 1956. 54 стар. з іл. 5.000 экз. 90 к.

Да апошняга часу лічылася, што на тарфяна-балотных глебах нельга вырошчваць лён-даўгунец высокай якасці. У брашуры аб'яўлены вынікі сямігадовых доследаў па вырошчванню ільну-даўгунцу на тарфяна-балотных глебах на Мінскай доследнай балотнай станцыі, Кіраўскім, Хойніцкім і Даманавіцкім сортавыпрабавальных участках у калгасах. Апісаны асаблівасці развіцця і аграэхнікі ільну-даўгунцу на тарфяніках. Прыведзена шмат табліц і схем. Указаны лепшыя сарты ільну для тарфяных глеб. Разгледжаны таксама пытанні ўборкі і першапачатковай апрацоўкі ільну. Вынікі доследаў паказваюць, што і на тарфяніках можна атрымліваць высокія ўраджаі насення і валакна па якасці не горш, чым на мінеральных глебах.

Карганольцаў Л. Н. Насенняводства ільну-даўгунцу ў БССР. Мінск, Дзяржвыд БССР, 1957. 79 стар. з іл. 4.000 экз. 1 р. 05 к.

Брашура знаёміць з задачамі і асновамі сістэмы сартавога насенняводства і сортазмены ільну-даўгунцу. Выкладзены біялагічныя асновы насенняводства, дадзены кароткія звесткі аб селекцыі, сортавыпрабаванні і сортараяніраванні гэтай культуры. Паказан стан сартавога насенняводства ў БССР. Апісан вопыт работы перадавых ільнонасенняводчых станцый і калгасаў. Асветлены асноўныя пытанні аграэхнікі насенняводства, уборкі, сушкі, абмалоту, ачысткі і захоўвання ільнонасення.

Рубан В. И. Передовой опыт выращивания льна-долгунца в колхозах БССР. Минск, Госиздат БССР, 1958. 72 стр. с порт. (Участник Всесоюз. с.-х. выставки 1958 г.) 8.000 экз. Беспл.

Описаны достижения льноводов Кореличского, Несвижского и Толочинского районов, агротехника льна в передовых колхозах. Рассмотрены задачи и мероприятия по дальнейшему увеличению урожаев волокна и семян льна-долгунца.

Лашкевич Г. П. Агротехника выращивания конопли на торфяных почвах. Минск, „Звезда“, 1958. 31 стр. (М-во сельского хозяйства БССР. Ин-т мелиорации и водного хозяйства). 8.000 экз. Беспл.

Изложена агротехника конопли в передовых колхозах белорусского Полесья и опыт первичной обработки этой культуры. Помещены таблицы, содержащие данные об урожае волокна и семян конопли, о качестве волокна, выращенного в этих колхозах на торфяных почвах, а также об их доходах от коноплеводства за ряд лет.

Яранэвіч А. А. і Бяслалаў М. М. Механізацыя ўборкі і апрацоўкі ільну і каначель. Мінск, Дзяржвыд БССР, 1958. 220 стар. з іл., схем. (М-ва сельскай гас-

падаркі БССР. Ін-т механізацыі і электрыфікацыі сельскай гаспадаркі Акад. с.-г. навук БССР). 5.000 экз. 5 р. 05 к.

Дадзена апісанне канструкцый, тэхнічныя характарыстыкі машын для ўборкі, абмалоту і першапачатковай апрацоўкі ільну і канпель. Выкладзены пытанні падрыхтоўкі гэтых машын да работы, тэхнічнага догляду, захоўвання, арганізацыі работы на іх, тэхнікі бяспекі і супрацьпажарныя мерапрыемствы. Асветлен вопыт перадавых механізатараў. У пачатку кнігі змешчаны звесткі аб будове дубавалакністых раслін.—Бібліягр.: с. 218.

Фёдараў Ф. Ф. і Хархурын Ш. Х. Механізацыя вырошчвання тэхнічных культур. Мінск, Дзяржвыд БССР, 1959. 111 стар. з іл. (Б-чка калгас. механізатара). 10.000 экз. 1 р. 05 к.

Больш каратка і папулярна, чым у папярэдняй кнізе апісаны машыны для комплекснай механізацыі вырошчвання і ўборкі ільну, канпель і цукровых буракоў, а таксама для першапачатковай апрацоўкі ільну і канпель. Дадзены тэхнічныя характарыстыкі гэтых машын і правілы іх устаноўкі. Прыведзены агра-тэхнічныя патрабаванні да механізацыі асобных працэсаў вырошчвання і ўборкі тэхнічных культур. Каратка асветлен перадавы вопыт беларускіх механізатараў.

Дмитриев Н. А. Выращивание сахарной свеклы в Белоруссии. Минск, 1958. 31 стр. (О-во по распространению полит. и науч. знаний БССР. Серия „В помощь сельскому лектору“. № 4). 5.400 экз. 50 к.

Брошюра написана на основании данных опытов, проведенных автором в 1948—1955 гг. на Ганусовской опытной станции (Минская обл.) и в 1957 г. на Гродненской областной опытной станции, а также исследований других сотрудников Гродненской станции в 1946—1953 гг. Используются также данные передовых колхозов Белоруссии. Описаны особенности агротехники сахарной свеклы при широкорядных и квадратно-гнездовых посевах, меры борьбы с болезнями и вредителями. Даны рекомендации по уборке свеклы.—Литература: с. 31 (4 назв.).

Савкович А., Миляев И. и Безденко Т. Памятка для бригадиров и звеньевых колхозов по выращиванию сахарной свеклы. Минск, Изд-во ЦК КПБ, 1956. 36 стр. с илл. (М-во сельского хозяйства БССР). 10.000 экз. Беспл.

Освещено народнохозяйственное значение сахарной свеклы, её агротехника. Приведены нормы выработки на работах по выращиванию сахарной свеклы, которые применяют передовые колхозы. Рассказано об оплате труда в свекловодстве и о денежных и натуральных выдачах и поощрениях колхозам, колхозникам и механизаторам за возделывание сахарной свеклы.

Кармавыя культуры

Рашаючай умовай паспяховага развіцця жывёлагадоўлі і выканання заданняў сямігодкі ў гэтай галіне з'яўляецца стварэнне трывалай кармавой базы, галоўным чынам, за кошт павелічэння вытворчасці кукурузы, павышэння ўраджайнасці збожжавых культур, бульбы, расшырэння пасеваў кармавога лубіну, шматгадовых і аднагадовых траў, укаранення ў вытворчасць паржышчавых пасеваў кармавых культур, павышэння прадуктыўнасці натуральных сенажацей і стварэння шматгадовай культурнай пашы.

Аб мерах па павелічэнню вытворчасці кукурузы ў калгасах і саўгасах рэспублікі ў 1959 годзе.— „Звязда“, 1959, 22 лют., „Калгасная праўда“, 1959, 21 лют.

Адзначаны поспехі многіх калгасаў і саўгасаў БССР, якія вырасцілі па 300—1000 і больш цэнтнераў зялёнай масы кукурузы з гектара і залажылі дастатковую колькасць сакавітых кармоў на зіму. Аднак, многія калгасы атрымліваюць вельмі нізкія ўраджай гэтай культуры. У пастанове ЦК КПБ і Савета Міністраў БССР распрацаваны карэнныя мерапрыемствы па павышэнню ўраджайнасці кукурузы ва ўсіх гаспадарках. Сярод іх—выкарыстанне лепшых глебаў пад кукурузу, пасеў яе толькі квадратна-гнездавым спосабам, унясенне аргана-мінеральных сумесей, пасеў добракасным насеннем, своечасовы догляд за пасевамі, комплексная механізацыя. У 1959 годзе кукурузаводы рэспублікі змагаюцца за атрыманне 400—500 цэнтнераў зялёнай масы з гектара.

Памятка по возделыванию кукурузы в Белоруссии на 1959 г. Минск, Акад. с.-х. наук БССР, 1959. 47 стр. (М-во сельского хозяйства БССР). 20.000 экз. 55 к.
На обороте тит л. сост.: А. И. Лаппо и С. И. Тишков.

Даны рекомендации по агротехнике возделывания кукурузы, борьбе с болезнями и вредителями, по уборке её на силос. Описана техника силосования зелёной массы кукурузы вместе с початками или без них, а также консервирования початков в восковой и молочно-восковой спелости и приготовления комбинированного силоса для свиней. Освещены вопросы механизации возделывания и уборки кукурузы, причем наиболее подробно — работа сеялки СКГК-6В. На примерах передовых колхозов показана организация труда на возделывании кукурузы и меры материальной заинтересованности колхозников в получении высоких урожаев.

Тишков С. И. Что надо знать о кукурузе при выращивании ее в БССР. Минск, 1957. 56 стр. с илл. (О-во по распространению полит. и науч. знаний БССР). 5.200 экз. 2 р.

Обобщены данные двенадцатилетнего комплексного изучения автором всех вопросов, связанных в возделыванием кукурузы в

различных почвенно-климатических условиях нашей республики. Рассмотрены вопросы подбора сортов и выведения местных скороспелых сортов, действие разных доз и форм удобрений и известия на различных почвах. Разработаны способы посева и площади питания для разных по высоте стеблестоя и скороспелости сортов, сроки посева и глубина заделки семян, система ухода за посевами. Автор излагает также новый весьма эффективный метод применения гексахлорана в борьбе с проволочниками.

Соколов В. П. Гибридные семена—мощный фактор повышения урожайности кукурузы. М., „Знание“, 1956. 40 стр. с илл. (Всесоюз. о-во по распространению полит. и науч. знаний. Серия 5. № 18). 86.500 экз. 50 к.

Приведены краткие сведения из истории гибридизации кукурузы, рассказано о выведении исходных самоопыленных линий, о преимуществе первого поколения простых межлинейных и сортолинейных гибридов. Рассмотрены вопросы семеноводства и выращивания гибридных семян. Дано краткое описание районированных в СССР гибридов кукурузы.

Шалыка К. І. Як мы атрымалі высокія ўраджаі кукурузы. Мінск, Дзяржвыд БССР, 1958. 52 стар. з іл., партр. 5.000 экз. 65 к.

Аўтар брашуры—старшыня калгаса «Чырвоная змена», Любанскага раёна, Герой Сацыялістычнай Працы—расказвае, як у 1957, неспрыяльным па кліматычных умовах для кукурузы годзе, калгаснікі вырасталі на асушаных тарфяніках па 750 цэнтнераў зялёнай масы кукурузы на плошчы 65 гектараў. Дзякуючы паляпшэнні кармавой базы значна павялічыліся ўдоі і выхад мяса пры адкорме свіней. У брашуры апісана агратэхніка кукурузы ў калгасе і арганізацыя працы пры яе вырошчванні.

Аб вопыце вырошчвання кукурузы ў калгасах Беларусі ў 1959 годзе выдадзен рад брашур:

Боровченко М. А. Выращивание кукурузы в колхозе имени Сталина, Миорского района [Молодечн. обл.] Минск, Изд-во Акад. с.-х. наук БССР, 1959. 12 стр. с илл. (М-во сельского хозяйства БССР). 3.500 экз. 10 к.

Гааз О. Г. Успехи кукурузоводов колхоза „Красный Октябрь“ Волковысского района [Гродн. обл.] Минск, Изд-во Акад. с.-х. наук БССР, 1959. 10 стр. с илл. (М-во сельского хозяйства БССР). 3.500 экз. 10 к.

Горячко И. Б. Опыт выращивания кукурузы в колхозе имени Сталина, Краснослободского района [Минская обл.] Минск, Изд-во Акад. с.-х. наук БССР, 1959. 8 стр. (М-во сельского хозяйства БССР). 3.500 экз. 10 к.

Куликовский А. А. Как мы получили по 600 центнеров кукурузы с гектара. [Колхоз „Октябрьская ре-

волюция", Дзержинского района, Минской обл.] Минск, Изд-во Акад. с.-х. наук БССР, 1959. 10 стр. (М-во сельского хозяйства БССР). 5.000 экз. 10 к.

Купчинова З. П. Кукуруза в колхозе „Перемога“, Туровского района [Гомел. обл.] Минск, Изд-во Акад. с.-х. наук БССР, 1959. 10 стр. с илл. (М-во сельского хозяйства БССР). 3.500 экз. 10 к.

Пирогов И. Е. Кукуруза в колхозе „Красный Октябрь“, Столбцовского района [Минской обл.] Минск, Изд-во Акад. с.-х. наук БССР, 1959. 12 стр. с илл. (М-во сельского хозяйства БССР). 5.000 экз. 10 к.

Соколов В. С. 1018 центнеров зеленой массы кукурузы с гектара [колхоз „Октябрь“, Хойникского района, Гомел. обл.] Минск, Изд-во Акад. с.-х. наук БССР, 1959. 15 стр. (М-во сельского хозяйства БССР). 10.000 экз. 15 к.

Чыканоўскі І. А. Без ручной працы.—„Сельская гаспадарка Беларусі“, 1959, № 5, стар. 26.

Асветлен вопыт механізатараў калгаса імя Чкалава Горацкага раёна, вырошчваюць кукурузу па метаду А. Гіталава і М. Манукоўскага без ужывання ручной працы.

Барысевіч І. М. Кармавы лубін і вопыт яго вырошчвання. Мінск, Дзяржвыд БССР, 1958. 70 стар. з іл. 9.000 экз. 95 к.

Брашура змяшчае апісанне сартоў аднагадовага і шматгадовага лубіну, якія вырошчваюцца ў Беларусі. Абагулен вопыт калгасаў БССР і Чарнігаўскай вобласці па ўкараненню кармавога лубіну ў вытворчасць. Дадзены рэкамендацыі па вырошчванні лубіну на зялёны корм і сілас, на насенне і зерне; па агратэхніцы веснавых, паржышчавых і пасляўкосных пасеваў, па сяўбе лубіну ў чыстым выглядзе, у змешаных пасевах і падкрыўнай сяўбе. Разгледжаны пытанні паскоранага размнажэння, паскарэння паспявання, захоўвання насення кармавога лубіну. Паказан уплыў гэтай культуры на ўздым эканомікі калгасаў. У дадатку дадзены спіс элітных гаспадарак, якія вырошчваюць насенне кармавога лубіну.

Бесман І. І. Вопыт вырошчвання высокіх ураджаяў шматгадовых траў. Мінск, Дзяржвыд БССР, 1956. 12 стар. (Перадавы вопыт удзельнікаў УСГВ). 5.000 экз. 15 к.

Калгас імя Сталіна, Дзяржынскага раёна, Мінскай вобласці, з года ў год вырошчвае высокія ўраджаі сена і насення шматгадовых траў. У 1955 годзе ён атрымаў па 60 цэнтнераў з гектара позеспелай чырвонай канюшыны, а насення канюшыны і цімафееўкі па 1,8 цэнтнера з гектара. У брашуры апісана агратэхніка шматгадовых траў на сена і насенне ў калгасе імя Сталіна. Адзначана вялікае значэнне правільнай сістэмы ўгнаення.

Отнев П. М. Кормовые культуры в БССР. (Справочное пособие). Минск, Госиздат БССР, 1957. 251 стр. с илл. 4.000 экз. 4 р. 75 к.

Пособие написано на основе передового опыта колхозов, госсортоучастков и научно-исследовательских учреждений БССР с использованием новейшей литературы. Дано описание всех наиболее ценных и широко распространенных в Белоруссии кормовых культур: многолетних и однолетних злаковых и бобовых трав, корнеклубнеплодов, силосных и бахчевых культур. По каждой культуре указаны основные морфологические и биологические особенности, хозяйственно-ценные качества; приведены данные о степени распространения культуры в производстве; описаны агротехнические приемы выращивания в конкретных почвенно-климатических условиях; дана краткая характеристика лучших сортов.

Ляўша Ф. Г. Паржышчавыя пасевы—дадатковая крыніца кармоў. Мінск, [„Звезда“], 1958. 32 стар. з іл. (М-ва сельскай гаспадаркі БССР). 9.000 экз. Бяспл.

Для павелічэння вытворчасці кармоў ва ўмовах нашай рэспублікі вялікую ролю павінны адыграць паржышчавыя пасевы, таму што яны даюць магчымасць без дадатковага расшырэння пасяўных плошчаў значна павялічыць нарыхтоўку сена, сіласу, арганізаваць зялёную падкормку сельскагаспадарчай жывёлы ў асенні час або выкарыстаць іх як пашу. У брашуры апісана агра-тэхніка паржышчавых пасеваў кукурузы, лубіну, турнепсу, пялюшкі, сла-вечніка, кармавой капусты, бабоў, земляной грушы. Асветлен вопыт калгасаў і саўгасаў БССР, якія ўжываюць паржышчавыя пасевы.

Скоронапов С. Г. и Розенблюм Б. М. Улучшение сенокосов и пастбищ БССР—важная народнохозяйственная задача. Минск, 1958. 23 стр. (О-во по распространению полит. и науч. знаний БССР. Серия „В помощь сельскому лектору“. № 8). 6.400 экз. 35 к.

В условиях Белоруссии естественные кормовые угодья служат основным источником получения грубых и зеленых кормов для животноводства. Однако, преобладающая часть их отличается низкой урожайностью и малопитательным травостоем. Авторы брошюры рассматривают современное состояние природных угодий, причины их низкой производительности и приемы улучшения суходольных, болотных и заболоченных лугов. Изложены также вопросы использования лугов, агротехники и семеноводства лугопастбищных трав.

Разенблюм Б. М. і Сергіеўскі Н. К. Стварэнне і скарыстанне культурных пашаў у калгасах і саўгасах Беларускай ССР. Мінск, Дзяржвыд БССР, 1958. 103 стар. з іл. 6.000 экз. 1 р. 35 к.

Разгледжана забяспечанасць БССР натуральнымі кармавымі ўгоддзямі і дадзена іх кароткая характарыстыка. Асноўную частку

кнігі складаюць практычныя рэкамендацыі па стварэнню культурных пашаў шляхам карэннага і паверхневага паляпшэння натуральных малапрадуктыўных кармавых угоддзяў, а таксама закладцы ляматгадовых сеяных пашаў на ворных мінеральных і гарфяна-балотных глебах. Дадзены парады па правільнаму скарыстанню пашаў і іх догляду. Кратка ахарактарызаваны важнейшыя для БССР лугапашавыя травы. Прыведзены даныя па прадуктыўнасці асноўных тыпаў пашаў.

Трэйвас А. Б. Механізацыя ўборкі сена ва ўмовах БССР. Мінск, Дзяржвыд БССР, 1959. 118 стар. з іл. (Б-чка калгас. механізатэра). 10.000 экз. 1 р. 05 к.

Дадзена апісанне машын для комплекснай механізацыі сенаўборкі (сенакасілак, грабляў, машын для збірання сена ў копы, падборшчыкаў, стагакідаў) і метадаў падрыхтоўкі іх, а таксама поля або лугу да ўборкі. Прыведзены правілы тэхнічнага догляду за машынамі і тэхнікі бяспекі пры сенаўборцы. Асветлены пытанні арганізацыі сенаўборачных работ. Апісаны спосабы ўстаранення непаладак у рабоце машын. У дадатку—тэхнічныя характарыстыкі сенаўборачных машын, табліцы выпрацоўкі агрэгатаў, затрат грашы, аб'ёмаў сцірты і стагоў.

Бульба і гародніна

Ураджай бульбы ў нашай рэспубліцы пакуль яшчэ вельмі нізкія. Каб поўнасьцю забяспечыць патрэбы ў бульбе насельніцтва і жывёлагадоўлі, неабходна павялічыць яе вытворчасць у 1965 годзе ў 1,5 раза шляхам рэзкага павышэння яе ўраджайнасці (ужо ў 1959 г.— да 110—120 цэнтнераў на гектар). Для гэтага на працягу аднаго-двух год трэба поўнасьцю перайсці на квадратна-гнездавы спосаб пасадкі бульбы, ажыццявіць комплексную механізацыю ўсіх працэсаў яе вырошчвання і ўборкі, палепшыць насенняводства.

Неабходна таксама павялічыць вытворчасць гародніны і палепшыць яе асартымент. Будуць арганізаваны спецыялізаваныя гаспадаркі—саўгасы і калгасы па вырошчванню гародніны ў прыгарадных зонах і зонах гароднінаперапрацоўчых заводаў, якія будуць вырошчваць гародніну на працягу круглага году. У гэтых гаспадарках трэба адводзіць пад бульбу і гародніну лепшыя, пераважна пойменныя, землі і ўжываць перадавую агратэхніку.

Аб выніках работы па вырошчванню бульбы ў калгасах і саўгасах рэспублікі ў 1958 годзе і мерапрыемствах па павышэнню ўраджайнасці і павелічэн-

ню валавога збору гэтай культуры ў 1959 годзе. — „Звязда“, „Калгасная праўда“, 1959, 27 студз.

У пастанове ЦК КП Беларусі і Савета Міністраў БССР адзначаецца, што вытворчасць бульбы ў рэспубліцы знаходзіцца ў недавальняючым стане. Намечаны канкрэтныя меры па павышэнню ўраджайнасці і павелічэнню валавога збору гэтай вядучай культуры. Сярод іх размяшчэнне па лепшых папярэдніках, унясенне арганічных і мінеральных угнаенняў, пасадка гатунковым здаровым насеннем квадратна-гнездавым спосабам, ажыццяўленне комплекснай механізацыі бульбаводства, барацьба са шкоднікамі і хваробамі і інш.

Агротехніцкія указанні па вырашчванню картофеля в колхозах и совхозах Белорусской ССР. Минск, Изд-во Акад. с.-х. наук БССР, 1959. 35 стр. (М-во сельскаго хозяйства БССР. Глав. инспекция земледелия). 10.000 экз. 45 к.

Кроме общих указаний по агротехнике картофеля в БССР брошюра содержит описание особенностей выращивания столового, технического и раннего картофеля, характеристику ракоустойчивых сортов картофеля, районированных в БССР, сведения по семеноводству и хранению картофеля.

Гарэлкін Л. І. За высокі ўраджай бульбы з усёй плошчы пасеву. Мінск, Дзяржвыд БССР, 1958. 52 стар. 7.000 экз. 75 к.

Абагулен вопыт перадавых па бульбаводству калгасаў і саўгасаў Беларусі, а таксама вынікі доследаў навукова-даследчых устаноў. Аўтар падрабязна разглядае элементы комплексу агратэхнічных прыёмаў, якія абумоўліваюць атрыманне высокіх ураджаяў бульбы на вялікіх плошчах ва ўмовах нашай рэспублікі (размяшчэнне бульбы па лепшых папярэдніках, стварэнне глыбокага ворнага пласта, унясенне арганічных і фосфарна-калійных угнаенняў, пасадка цэлымі клубнямі, баранаванне пасеваў, барацьба з найбольш небяспечнымі хваробамі і г. д.). Асветлены пытанні ўборкі і захоўвання бульбы, арганізацыі і аплаты працы ў бульбаводстве. Спецыяльны раздзел прысвечан асаблівасцям вырошчвання ранняй бульбы.

Адамов И. И. Семеноводство картофеля в Белорусской ССР. Минск, Госиздат БССР, 1957. 12 стр. (М-во сельскаго хозяйства БССР). 8.000 экз. Беспл.

Дана краткая характеристика наиболее перспективных для Белоруссии сортов картофеля, имеющих различное назначение. Описана система семеноводства, агротехника семенного картофеля, сортоулучшительные мероприятия, особенности уборки и хранения семенного картофеля.

Овощеводство. 13-е, переработ. изд. М., Сельхозгиз, 1959. 520 стр. с илл. (Учебники и учеб. пособия

для подготовки с.-х. кадров массовой квалификации), 30.000 экз. 9 р. 45 к.

Перед загл. авт.: М. К. Хаев, С. Т. Чижов, К. Д. Су-корцева и Е. Н. Заостровская.

В книге изложены требования овощных растений к условиям внешней среды, подробно освещена агротехника выращивания овощей в открытом и защищенном грунте. Специальный раздел посвящен описанию общих приемов семеноводческой работы и особенностям семеноводства основных овощных культур. Приведены сведения о способах хранения и простейшей переработке овощей и картофеля. Учебное пособие предназначено для подготовки бригадиров и звеньевых овощных бригад в одногодичных сельскохозяйственных школах и может быть использовано практиками работниками овощеводства. Данное издание переработано на основе новейших опытных данных научных учреждений и практики передовых колхозов и совхозов.

Фруман Э. і Кучко А. Як атрымаць высокія ўраджаі гароднінных культур. З вопыту калгаса „Маяк камунізма“, Барысаўскага раёна. Мінск, Дзяржвыд БССР, 1956. 30 стар. з іл. (Перадавы вопыт удзельнікаў УСГВ). 5.000 экз. 40 к.

У калгасе «Маяк камунізма» гароднінаводства з'яўляецца высокадаходнай галіной вытворчасці. Пасяўныя плошчы пад гародніннымі культурамі ў калгасе за апошнія чатыры гады ўзраслі ў два разы. Сярэдні ўраджай гэтых культур у 1955 годзе склаў 277,2 цэнтнера з гектара. Кожны гектар даў грашовы даход у 20 тысяч рублёў. У брашуры апісана агра-тэхніка гародніны, якая прымяняецца ў калгасе. Асноўная ўвага ўдзелена вырошчванню расады.

Аляксейчык Н. А. і Размысловіч І. Р. Машыны і прылады для механізацыі вырошчвання бульбы і гароднінных культур. Мінск, Дзяржвыд БССР, 1958. 276 стар. з іл. Ін-т механізацыі і электрыфікацыі сельскай гаспадаркі Акад. с.-х. навук БССР). 5.000 экз. 5 р. 80 к.

У кнізе каротка выкладаюцца асноўныя віды работ у бульба-водстве і гародніцтве, агра-тэхнічныя патрабаванні да машын і прылад для вырошчвання бульбы і гароднінных культур. Даецца кароткае апісанне гэтых машын і прылад. Выкладаюцца метады арганізацыі работ і тэхнічных доглядаў трактарных агрэгатаў.

Садоўніцтва

Пладовыя насаджэнні ў Беларусі займаюць плошчу звыш 100 тысяч гектараў. Але ўраджаі пладоў у большасці гаспадарак пакуль яшчэ нізкія. К канцу сямігодкі неабходна пашырыць плошчу пад садамі амаль у два з паловай раза. Асаблівая ўвага павінна быць звер-

нута на пасадку ягаднікаў як найбольш хуткаспелых плодовых культур. Неабходна павысіць ураджайнасць садоў шляхам належнага догляду іх, барацьбы са шкоднікамі і хваробамі.

Сюбаров А. Е. Достижения сельскохозяйственной науки в области садоводства за 40 лет Белорусской ССР. Минск, Акад. с.-х. наук БССР, 1959. 26 стр. (Акад. с.-х. наук БССР. Ин-т плодоводства, овощеводства и картофеля). 1.500 экз. 45 к.

Показано развитие и современное состояние садоводства в республике, достижения передовых колхозов и совхозов. Освещены основные результаты научных работ по разработке агротехники высоких урожаев плодовых культур и защиты их от болезней и вредителей. Основное место в брошюре отведено вопросам сортоизучения и селекции плодово-ягодных культур. Указаны перспективы развития садоводства в БССР в ближайшее семилетие и задачи научно-исследовательской работы по плодоводству.

Хабенка К. К. Плодоводства. 2-е выпр. і дап. выд. Мінск, Дзяржвыд БССР, 1959. 270 стар. з іл. 11.000 экз. 4 р. 75 к.

Кніга разлічана на шырокае кола садаводаў, старшын і брыгадзіраў калгасаў, работнікаў саўгасаў БССР. Змяшчае асноўныя звесткі па біялогіі плодова-ягодных раслін, апісанне іх пародных і сартавых асаблівасцей, сартавое раяніраванне гэтых культур па зонах БССР. Дадзены рэкамендацыі па арганізацыі плодовых питомнікаў і вырошчванні ў іх пасадачнага матэрыялу, па закладцы сада, догляду маладых і пладаносных садоў, па аграэхніцы ягаднікаў. Расказана таксама аб мерах барацьбы з галоўнейшымі шкоднікамі і хваробамі плодова-ягодных культур, аб спосабах уборкі, сартавання і ўпакоўкі плодоў і ягад. У дадатку—«Спіс раёнаў, якія ўваходзяць у склад вытворчых плодова-ягодных зон БССР».

Учебник колхозного садовода. М., Сельхозгиз, 1956. 448 стр. с илл. (Учебники и учеб. пособия для подготовки с.-х. кадров массовой квалификации). 100.000 экз. 8 р. 60 к.

На обороте тит. л. сост.: Н. А. Камшилов.

Учебник содержит производственно-биологическую характеристику наиболее распространенных плодовых, ягодных культур и винограда с кратким описанием стандартных сортов и основных приемов их выведения. Даны сведения об организации питомника, закладке плодового сада, ягодника, виноградника и об уходе за молодыми и плодоносящими растениями. Книга знакомит со способами борьбы с вредителями и болезнями названных культур, а также с уборкой, хранением и простейшей переработкой плодов и ягод. Подробно описаны используемые в садоводстве тракторы и машины. В приложении—примерный календарь работ в саду и винограднике.

Краткий справочник садовода. Минск, Госиздат БССР, 1957. 330 стр. с илл.; 1 л. табл. 15.000 экз. 6 р. 30 к.

Перед загл. авт.: В. В. Бродский, А. Г. Волузнев, А. Г. Душинская и Э. П. Сюбарова.

Справочник издан в помощь специалистам и любителям-садоводам. В краткой форме излагаются главные вопросы садоводства: биологические особенности плодовых растений, плодовой питомник, агротехника плодового сада, ягодников и винограда в условиях Белоруссии, садовые машины и инвентарь, простейшие способы переработки плодов и ягод. В приложении дан календарь работ в саду, в питомнике, на ягодниках, календарь борьбы с болезнями и вредителями плодовых культур.

Спиваковский Н. Д. Агротехника высоких урожаев в плодовых садах. М., „Знание“, 1957. 32 стр. с илл. (Всесоюз. о-во по распространению полит. и науч. знаний. Серия 5. № 2). 69.000 экз. 50 к.

Автор рассказывает о приемах агротехники, способствующих получению высоких и устойчивых урожаев в плодовом саду, о системе содержания почвы в плодоносящих садах, об удобрении, орошении и обрезке взрослых плодовых деревьев.

Никишин К. Г. Уход за плодоносящим садом. 3-е, испр. изд. М.—Л., Сельхозгиз, 1956. 103 стр. с илл. 50.000 экз. 1 р. 40 к.

Книга знакомит с агротехническими мероприятиями, обеспечивающими получение высоких урожаев яблок, груш, вишен, черешен и слив. Рассказывается об обработке почвы в саду, обрезке плодоносящих деревьев, об уходе за кроной и штамбом, защите плодовых деревьев от весенних заморозков, о съеме и хранении плодов. Автор показывает, как передовики-плодоводы ежегодно получают большие урожаи плодов. Книга рассчитана на бригадиров-плодоводов и председателей колхозов европейской части СССР.

Фруман Э. А. Опыт получения высокого урожая яблок. Минск, Госиздат БССР, 1956. 11 стр. (М-во сельского хозяйства БССР. Участник ВСХВ 1956 г.) 10.000 экз. Беспл.

Опыт колхоза «Новый свет», Копыльского района, Минской области, получившего в 1955 г. по 133,1 центнера яблок с каждого из 22 гектаров сада. Денежный доход с одного гектара составил 37.910 рублей. В брошюре дана краткая характеристика колхоза, описана агротехника сада и организация труда в садоводстве. Указаны и неиспользованные резервы увеличения урожая плодов и ягод.

Успехи садоводов. Опыт участников ВСХВ. М., Сельхозгиз, 1956. 208 стр. с илл. (Передовой опыт в

сельском хозяйстве). 50.000 экз. 2 р. 60 к.

В вып. дан сост.: В. Э. Савздарг.

Авторы статей сборника—бригадиры, председатели колхозов, директора совхозов, агрономы, научные работники—рассказывают о получении высоких урожаев плодов, ягод и винограда в различных районах нашей страны. Большое внимание уделяется агротехнике, выращиванию посадочного материала, мерам борьбы с болезнями и вредителями, механизации работ. Книга предназначена для колхозного и совхозного актива.

ЖЫВЁЛАГАДОЎЛІ

Важнейшай народнагаспадарчай задачай у цяперашні час з'яўляецца ўсямернае павелічэнне вытворчасці прадуктаў жывёлагадоўлі. У 1965 годзе вытворчасць мяса і малака павінна ўзрасці ў 2,1 раза. У разліку на 100 гектараў сельскагаспадарчых угоддзяў трэба атрымліваць не менш як 550 цэнтнераў малака і 90 цэнтнераў мяса ў забойнай вазе. Для гэтага неабходна значна павялічыць пагалоўе ўсіх відаў жывёлы галоўным чынам за кошт уласнага ўзнаўлення грамадскага статку, а таксама пакупкі ў калгаснікаў маладняку. Трэба звесці да мінімума ялавасць матачнага пагалоўя і падзеж жывёлы, асабліва маладняку, павялічыць вытворчасць кармоў, шырэй разгарнуць будаўніцтва жывёлагадоўчых памяшканняў, укараняць комплексную механізацыю працаёмкіх работ на фермах, палепшыць племянную справу.

Ажыццяўленне ўсіх гэтых мерапрыемстваў дазволіць з поспехам вырашыць задачу—дагнаць Злучаныя Штаты Амерыкі па вытворчасці прадуктаў жывёлагадоўлі на душу насельніцтва.

Аб мерах па далейшаму паляпшэнню племянной справы ў жывёлагадоўлі калгасаў і саўгасаў рэспублікі.— „Звязда“, „Калгасная праўда“, 1959, 29 студз.

У пастанове ЦК КП Беларусі і Савета Міністраў БССР адзначаны сур'ёзныя недахопы ў арганізацыі племянной справы і ўказаны меры па яе паляпшэнню. Вызначан напрамак работы па якаснаму паляпшэнню ўсіх відаў жывёлы. Вялікая ўвага ў пастанове ўдзяляецца штучнаму асемянню, якое павінна ў бліжэйшыя 2—3 гады стаць асноўным спосабам размнажэння сельскагаспадарчай жывёлы.

Есаулов П. А. Догоним США по производству мяса, молока и масла на душу населения. М., „Знание“, 1958. 39 стр. (Всесоюз. о-во по распространению полит. и науч. знаний. Серия 5. № 1). 62.000 экз. 50 к.

Автор характеризует успехи в развитии сельского хозяйства СССР и пути дальнейшего подъёма животноводства. Сопоставив уровень производства и потребления продуктов животноводства в СССР и США, он подробно рассматривает возможности увеличения

производства свинины, говядины, баранины, мяса птицы и кроликов, а также молока. На основе фактических и цифровых данных в брошюре показано, что поставленная задача — догнать США по производству мяса, молока и масла на душу населения—успешно выполняется и будет выполнена в ближайшие годы.

Основы животноводства. Учеб. пособие. Под ред. М. С. Бломквист [и др.] 4-е изд. [испр. и доп.] М., Сельхозгиз, 1957. 391 стр. с илл. (Агрозоотехн. курсы. Первый год обучения). 75.000 экз. 6 р. 15 к.

Начальные главы книги знакомят с основами анатомии, физиологии и кормления сельскохозяйственных животных, с производством концентрированных и сочных кормов. Последующие главы посвящены разведению, кормлению и содержанию крупного рогатого скота, овец, свиней, лошадей и домашней птицы, вопросам зоогигиены и предупреждению болезней сельскохозяйственных животных.

Догоним Америку! М., „Молодая гвардия“, 1958. 192 стр. с илл. 40.000 экз. 1 р. 60 к.

В вып. дан сост.: Н. Голышев и С. Гегузин.

Сборник предназначен в помощь молодым дояркам, телятницам, свиноваркам, птичницам, чабанам и кролиководам. В нем помещены статьи, публиковавшиеся ранее в различных газетах и журналах. Для настоящего издания они несколько переработаны и дополнены новыми фактами. Статьи знакомят читателя с опытом передовых колхозов, совхозов, передовиков-животноводов, добившихся повышения продуктивности животноводства. Рассказывается о создании прочной кормовой базы, правильной организации кормления и содержания животных, об уходе за ними и др. В приложении — дополнительная литература по различным отраслям животноводства.

Справочник колхозного животновода. Минск, Госиздат БССР, 1956. 318 стр. с илл. 10.000 экз. 5 р. 70 к.

В предисл. указаны сост.: С. Г. Овсянников и И. Д. Чашинский.

В доходчивой форме в справочнике дается материал, необходимый широкому кругу животноводов в их повседневной работе. Справочник охватывает вопросы кормления, содержания, разведения и выращивания молодняка крупного рогатого скота, свиней, овец, сельскохозяйственной птицы и кроликов. Описаны породы сельскохозяйственных животных, разводимые в БССР. Освещены основные вопросы коневодства и рыбоводства. Специальные разделы посвящены кормопроизводству, механизации трудоемких работ на животноводческих фермах, животноводческим постройкам, организации и оплате труда, учету в животноводстве, ветеринарно-санитарной профилактике.

Вільчыніскі А. Д. Адбор і падбор у жывёлагадоўлі. Мінск, Дзяржвыд БССР, 1957. 39 стар. (Б-чка жывёлавода). 10.000 экз. 50 к.

У брашуры, якая разлічана на спецыялістаў сельскай гаспадаркі і практыкаў-жывёлаводаў, асветлена значэнне адбору і падбору ў племянной рабоце, адзначана цесная сувязь гэтых двух прыёмаў. Найбольш падрабязна аўтар растлумачвае пытанні адбора, дае паняцце аб натуральным і штучным адбору, падкрэслівае значэнне комплекснай ацэнкі жывёл пры адборы і характарызуе яе метады. Вельмі каратка расказана аб баніцыроўцы і тыпізацыі жывёл і аб асноўных метадах падбора.

Сафроненка А. П. Штучнае асемянненне—у жывёлагадоўчую практыку.— „Сельская гаспадарка Беларусі“, 1958, № 3, стар. 31.

Паказаны перавагі штучнага асемянення ў барацьбе з ялавасцю жывёлы, палепшанні пароднага складу статку і эканоміі сродкаў.

Гуревич И. Я. Кормление сельскохозяйственных животных. Под ред. А. П. Дмитроченко. М.—Л., Сельхозгиз, 1957. 286 стр. с илл. 20.000 экз. 6 р. 25 к.

Практическое пособие для зоотехников и ветеринарных работников средней квалификации, работающих в колхозах и совхозах нечерноземной полосы СССР. Книга содержит сведения о составе и питательности кормовых средств, характеристику кормов растительного и животного происхождения. Рассмотрены принципы и техника правильного кормления и подготовки кормов к скармливанию. Показаны особенности кормления крупного рогатого скота, свиней, лошадей, овец и сельскохозяйственной птицы с учетом возраста и хозяйственного назначения животных. В приложении даны справочные сведения о химическом составе и использовании кормов для различных видов животных.

Попов Н. С. Кормовые нормы и кормовые таблицы. Изд. 14-е, переработ. М., Сельхозгиз, 1957. 223 стр. (Б-чка животноводства—по крупному рогатому скоту. 7). 100.000 экз. 3 р. 15 к.

Книга знакомит с кормовыми нормами и техникой составления рационов для всех видов сельскохозяйственных животных. Кормовые таблицы включают данные о питательной ценности грубых, сочных, зеленых, концентрированных кормов, отходов пищевой промышленности и кормов животного происхождения. В вводных главах книги даны краткие сведения об организации правильного кормления. Имеется алфавитный указатель кормов. Настоящее издание не отличается от предыдущего, вышедшего в 1955 г.

Сапуноў В. А. і Цемнאלонскі К. К. Сіласаванне кукурузы і іншых кармоў. Мінск, Дзяржвыд БССР, 1957. 47 стар. з іл. (Б-чка жывёлавода). 10.000 экз. 60 к.

У брашуры растлумачана сутнасць сіласавання, каратка апісаны асаблівасці асобных сіласных культур і тэхніка іх сіласавання (у тым ліку спосабы хімічнага кансервання). Расказана таксама аб будаўніцтве сіласных збудаванняў, аб скармліванні сіласу розным відам жывёлы. Найбольшая ўвага ўдзелена кукурузе як леп-

шай сіласнай культуры. Прыведзена шмат прыкладаў з вопыту перадавых калгасаў і саўгасаў БССР, якія паказваюць каштоўнасць кукурузы як кармавой культуры.

Лемеш В. Ф. Прыгатаванне камбінаванага сіласу і сіласаванне кармоў шляхам буртавання. Мінск, Дзяржвыд БССР, 1959. 50 стар. з іл. 6.000 экз. 65 к.

Асветлена значэнне сіласаваных кармоў для здароўя жылёвы і павышэння яе прадуктыўнасці. Выкладзены біялагічныя асновы натуральнага сіласавання і агульныя пытанні тэхнікі сіласавання. Паказаны перавагі скормлівання жывёле камбінаваных сіласаў. Дадзены рэкамендацыі па прыгатаванню камбінаваных сіласаў для малочнай жывёлы (дарослай і маладняку), свіней і птушак. Апісаны сіласныя збудаванні і тэхніка надземнага сіласавання ў буртах. У дадатку змешчаны табліцы пажыўнасці і прыкладнай вагі аднаго кубічнага метра розных сіласаў, а таксама аб'ёма бурта сіласа пры надземным сіласаванні.

Рымша П. І. Кансерваванне зялёных кармоў мінеральнымі кіслотамі. Мінск, Дзяржвыд БССР, 1959. 67 стар. з іл. 5.000 экз. 95 к.

Калі травы з-за дажджоў немагчыма ўбраць на сена, трэба кансерваваць іх хімічным спосабам. Кансерваваныя кармы ахвотна з'ядаюцца ўсімі жывёламі, пры чым страт пажыўных рэчываў бывае ў два разы менш, чым пры звычайным сіласаванні. У брашуры падрабязна асветлена гісторыя распрацоўкі метадаў хімічнага кансервавання. На аснове айчыннага і замежнага вопыту апісана тэхніка кансервавання бабовых траў прэпаратамі ААЗ, К-2, ІВ-2, саянай, сернай і фосфарнай кіслотамі. Ахарактарызаваны тыпы сіласных збудаванняў для хімічнага кансервавання. Паказана эфектыўнасць кансервавання рознымі спосабамі. Коротка разгледжана кансерваванне бульбяніку, бурачніку, жамерынаў з цукровых буракоў, кармавой бульбы. — Літаратура: с. 64—66.

Руденко И. Н. и Станкевич Э. М. Выбор рациональных силосохранилищ для строительства в БССР. Минск, [„Звезда“], 1959. 56 стр. с илл. (Акад. наук БССР. Ин-т строительства и архитектуры. В помощь сельскому строительству). 3.000 экз. 1 р. 20 к.

Освещены вопросы, связанные с выбором емкости, места материалов и конструкций траншейных силосохранилищ для строительства в условиях БССР. Приведены примеры рациональных решений конструкций силосохранилищ из местных материалов с указанием их положительных сторон и недостатков в строительстве и эксплуатации. В начале брошюры даны краткие сведения о приготовлении и хранении силоса, а также о силосных башнях, полубашнях и ямах. Библиогр: стр. 55. Брошюра предназначена для сельских строителей и широкого круга работников сельского хозяйства.

Сапуноў В. А. Прыгатаўленне і выкарыстанне вятміннага сена для кармлення свіней і птушак. Мінск,

Дзяржвыд БССР, 1959. 50 стар. з іл. 8.000 экз. 60 к.

Разгледжана значэнне якасці кармоў для здароўя і прадуктыўнасці сельскагаспадарчай жывёлы і характарызуюцца патрэбы свіней і птушак у вітамінах. Паказана, што асноўнай крынічай вітамінаў у зімовы перыяд з'яўляецца добрае сена. Расказана, як нарыхтоўваць і захоўваць вітаміннае сена, як прыгатаўляць сянную муку і сянной настой, як скормліваць іх свінням і птушкам. Прыведзены прыкладныя рацыёны, якія ўжываюцца ў перадавых калгасах Беларусі. У дадатку дадзена табліца колькасці вітамінаў у розных відах кармоў.—Літаратура: стар. 49 (15 назв.).

Механізацыя трудоёмких работ на животноводческих фермах. Под ред. В. С. Краснова. Изд. 3-е, испр. М., Сельхозгиз, 1957. 480 стр. с илл.; 3 л. илл. (Учебники и учеб. пособия для подготовки с.-х. кадров массовой квалификации). 60.000 экз. 8 р. 70 к.

Учебник знакомит с устройством, монтажом и эксплуатацией машин для приготовления кормов, механизации водоснабжения, внутрифермского транспорта, механического доения коров, первичной обработки молока и электрострижки овец. Описаны электродвигатели, ветродвигатели, паросиловая установка ЛПУ-1; рассказано о технике безопасности. Настоящее издание по сравнению со вторым (1955 г.) дополнено сведениями об устройстве доильной площадки и передвижного доильного аппарата.

Фіншэлевіч М. А. Як засцерагчы сельскагаспадарчых жывёл ад захворванняў. Мінск, Дзяржвыд БССР, 1957. 64 стар. з іл. (Б-чка жывёлавода). 10.000 экз. 80 к.

У папулярнай форме асветлена сутнасць незаразных, заразных і паразітарных хвароб; разгледжаны прычыны, якія іх выклікаюць; умовы, што садзейнічаюць іх распаўсюджванню, метады кармлення, утрымання і скарыстання жывёл, якія засцерагаюць жывёлу ад захворванняў. Маюцца шматлікія малюнкi і фатаграфіі хворых жывёл і ядавітых раслін. Брашура разлічана на работнікаў жывелагадоўчых ферм і кіраўнікоў калгасаў і саўгасаў.

Эканоміка и организация животноводства в колхозах. М., Сельхозгиз, 1958. 552 стр. 20.000 экз. 8 р. 40 к.

В книге изложены основные вопросы экономики и организации животноводства в колхозах: важнейшие задачи, специализации производства и сочетание животноводства и земледелия, планирование, организация и оплата труда на фермах, кормовая база, механизация работ, животноводческие постройки, учет животноводства, анализ хозяйственной деятельности колхозов по животноводству. В специальных главах освещены вопросы экономики и организации производства на фермах крупного рогатого скота, свиноводческой, овцеводческой, птицеводческой и коневодческой. В книге приведены примеры из опыта работы передовых колхозов различных зон страны.

Качуро И. М. Пути снижения себестоимости продукции животноводства в колхозах и совхозах БССР.

Мінск, Госиздат БССР, 1958. 26 стр. (М-во сельскаго
хозяйства БССР. Ін-т эканомікі і арганізацыі с.-х.
производства). 5.000 экз. Беспл.

На конкретных примерах автор рассматривает причины высокой себестоимости животноводческой продукции и пути ее снижения (повышение производительности труда, комплексная механизация, усовершенствование организации и оплаты труда, улучшение селекционно-племенной работы и т. д.).

Жывёлагадоўля калгаса „1 Мая“, Слуцкага раёна.
Мінск, Дзяржвыд БССР, 1958. 55 стар. з іл. (Вопыт
удзельнікаў УСГВ). 6.000 экз. 80 к.

Перад назвай аўт.: А. Д. Вільчынскі, С. Ф. Кудраў-
цаў, В. А. Рынкіс і К. Ф. Спірын.

На фоне агульнай характарыстыкі калгаса (узнагароджанага на
УСГВ дыпламам I ступені) аўтары паказваюць дасягненні ў галіне
жывёлагадоўлі: у 1957 г. атрымана 280 цэнтнераў малака на 100
гектараў сельскагаспадарчых угоддзяў, 27,2 цэнтнера свініны на 100
гектараў ворыва, 100 яек на курыцу-нясушку. Расказана аб умацаван-
ні кармавой базы, метадах кармлення і ўтрымання малочнай жы-
вёлы, свіней, авечак, коней, птушкі. Асветлены пытанні механі-
зацыі жывёлагадоўчых ферм, арганізацыі і аплаты працы. Прыве-
дзены лічбы перспектыўнага плана развіцця жывёлагадоўлі калга-
са на бліжэйшае сямігоддзе.

Буйная рагатая жывёла

Каб забяспечыць намячаемы рост вытворчасці прадук-
таў жывёлагадоўлі, калгасы і саўгасы павінны павялічыць
пагалоўе буйнай рагатай жывёлы, перш за ўсё кароў,
прыкладна ўдвая. Неабходна накіравана гадаваць ця-
лушак для папаўнення прадуктыўнага статку і бычкоў
для рэалізацыі на мяса ў 2—3-гадовым узросце. Ад-
корм буйнай рагатай жывёлы трэба арганізоўваць на
адходах прадпрыемстваў харчовай прамысловасці, ства-
раючы для гэтага міжкалгасныя адкормачныя пункты.
Трэба змагацца таксама за далейшае павышэнне пра-
дуктыўнасці малочнай жывёлы і павышэнне працэнта
тлушчу ў малаце.

**Аб мерах па павелічэнню вытворчасці ялавічнага мя-
са ў калгасах і саўгасах рэспублікі ў 1959 годзе.**—
„Звязда“, „Калгасная праўда“, 1958, 24 верас.

ЦК КП Беларусі і Савет Міністраў адзначылі ў гэтай пастано-
ве, што ў рэспубліцы дрэнна арганізаван адкорм і нагул буйнай
рагатай жывёлы. Для павелічэння вытворчасці ялавічнага мяса
пастанова раіць ствараць спецыяльныя адкормачныя групы ў калга-
сах і саўгасах і замапоўваць за імі асобных калгаснікаў і рабочых
саўгасаў. Неабходна палепшыць кармавую базу, выкарыстоўваць

для адкорму сілас, сена, гуменныя кармы, бульбу, адходы харчовай прамысловасці. Рэкамендуецца арганізоўваць будаўніцтва працейшых памяшканняў для жывёлы з дзяшовых мясцовых матэрыялаў.

Крылова В. С. *Советы доярке.* Изд. 2-е, доп. М., „Моск. рабочий“, 1958. 104 стр. с илл. (Б-чка животновода). 45.000 экз. 90 к.

На основе передового опыта доярок Московской области автор излагает методы подготовки коров к раздоя, особенности раздоя первотелок и правила ухода за новорожденным теленком. В книге рассказано о составе и питательности кормов, об организации правильного кормления. Описаны распорядок дня при летнем и зимнем содержании скота и техника ручного и машинного доения. Наглядно показаны физкультурные упражнения для доярок и даны советы, как уберечь руки от заболеваний. В конце—справочные материалы. В настоящее издание (первое вышло в 1956 г.) дополнительно включен раздел «Как повысить жирность молока».

Сідарэшка Г. М. *Вырошчванне і раздой кароў-першацёлак.* Мінск, Дзяржвыд БССР, 1957. 31 стар. з іл. (Б-чка жывёлавода). 10.000 экз. 40 к.

На прыкладзе раду перадавых калгасаў і саўгасаў БССР і іншых рэспублік выкладаюцца метады накіраванага вырошчвання рамонтнага маладняку буйнай рагатай жывёлы пры спалучэнні адбору з інтэнсіўным кармленнем, адпаведным утрыманнем і трэніроўкай маладых жывёл. Папулярызуюцца перадавыя прыёмы па раздоя кароў-першацёлак. Брашура можа аказаць істотную дапамогу калгасным і саўгасным жывёлаводам нашай рэспублікі ў справе павышэння прадуктыўнасці кароў.

Мальчэўскі В. І. *Кармленне і ўтрыманне цельных кароў.* Мінск, Дзяржвыд БССР, 1957. 64 стар. з іл. (Б-чка жывёлавода). 8.000 экз. 80 к.

У сістэме мерапрыемстваў, якія забяспечваюць высокую прадуктыўнасць кароў і іх нармальнае ўзнаўленне, вялікае значэнне маюць пытанні поўнацэннага кармлення і правільнага ўтрымання цельных кароў. У першым раздзеле кнігі на аснове даных навукі і перадавой практыкі аб патрэбах цельных кароў у пажыўных рэчывах і аб уплыве арганізма каровы на развіццё цяляці, абгрунтавана распрацоўка кармавых рацыёнаў для цельных кароў. У другім раздзеле змешчаны парады па ўтрыманню цельных кароў у стойлавы і пашавы перыяды, звесткі па дыягностыцы цельнасці, аб дапамозе карове пры родах. У дадатку—каляндар цельнасці, хімічны састаў і пажыўнасць кармоў БССР і інш.

Санкевіч А. А. і Петрашкевіч А. Н. *Вырошчванне цялят да шасцімесячнага ўзросту.* Мінск, Дзяржвыд БССР, 1957. 68 стар. з іл. (Б-чка жывёлавода). 10.000 экз. 85 к.

Абагулен вопыт работы перадавых цялятніц рэспублікі па вы-

рошчванню здаровых і моцных цялят. Выкладзены навуковыя асновы іх захоўвання і вырошчвання. Апісаны перадавыя прыёмы падрыхтоўкі кароў да ацёла, кармленне і ўтрыманне цялят у прафілакторны перыяд і ў перыяд з 15—20-дзённага ўзросту да шасці месяцаў. Асветлены асаблівасці пашавага ўтрымання цялят, вырошчвання цялят у неапальваемых памяшканнях. Указаны спосабы лячэння страўнікава-кішчэчных захворванняў у цялят. У дадатку прыведзены прыкладныя схемы кармлення племянных і адкормачных цялят з разлікам на вызначанае сярэднесутачнае прыбаўленне ў вазе.

Барабан І. С. Нагул і дарошчванне буйнай рагатай жывёлы. Мінск, Дзяржвыд БССР, 1958. 14 стар. (М-ва сельскай гаспадаркі БССР). 8.000 экз. Бяспл.

Асветлена значэнне нагулу і дарошчвання маладняку, пытанні выкарыстання пашаў пры нагуле, арганізацыі вадапою і месца адпачынку для жывёлы, фарміравання гуртоў, тэхніка правядзення нагулу. Даюцца парады па падрыхтоўцы пастухоў і аплаце іх працы.

Гладэнка В. К. і Сідаранка Г. М. Вопыт перадавікоў малочнай жывёлагадоўлі—удзельнікаў УСГВ. Мінск, Дзяржвыд БССР, 1958. 64 стар. з іл. (Вопыт удзельнікаў УСГВ). 6.000 экз. 85 к.

Расказана аб дасягненнях у галіне жывёлагадоўлі перадавых калгасаў і саўгасаў Беларусі, Украіны, Прыбалтыйскіх рэспублік, Разанскай, Маскоўскай і іншых абласцей РСФСР, якія з'яўляліся ўдзельнікамі Усесаюзнай сельскагаспадарчай выстаўкі 1957 года. Абагулены метады перадавікоў малочнай жывёлагадоўлі ў арганізацыі племянной работы, вырошчванні маладняку, кармленні і раздоі кароў, утрыманні іх у зімовы і летні перыяды. Асветлены таксама пытанні арганізацыі і аплаты працы ў перадавых гаспадарках.

Асіюк Л. І. Як я вырастала высокапрадуктыўных кароў. Літ. запіс П. Е. Уцянава. Мінск, Дзяржвыд БССР, 1958. 36 стар. з іл.; 1 л. партр. (Вопыт удзельнікаў УСГВ). 6.000 экз. 45 к.

Даярка калгаса імя Жданава, Брэсцкага раёна, Л. І. Асіюк удастоена звання Героя Сацыялістычнай Працы. Яна стварыла групу высокапрадуктыўных кароў ад адной роданачальніцы і сама вырошчвае іх цялят. У 1957 годзе Л. Асіюк надаіла па 5.075 кілаграмаў малака ад кожнай каровы сваёй групы. У брашуры яна падрабязна расказвае аб сваіх метадах утрымання і кармлення кароў, правядзення ацёлаў і вырошчвання рамонтнага маладняку.

Голикова В. А. В чем секрет моих успехов? Мінск, Изд-во ЦК КПБ, 1957. 32 стр. с илл. (М-во сельскаго хозяйства БССР). 10.000 экз. Беспл.

Доярка колхоза «Коминтерн», Могилевского района, участница ВСХВ, которой присвоено звание «Лучшая молодая доярка Бело-

руссии», розказывае ў брашурце аб прымяняемых ёю метадах кормлення, садржання, раздоя кароваў, аб выхаванні телят ў калхозе. Асабліва падкрэслена неабходнасць індывідуальнага падходу да кожнаму жывотнаму. Кратка гаворыцца аб гігіеене дояркі, аб аплаце труда на ферме, аб арганізацыі соцсоревновання ў сярэдзі жыватноводства, аб узаемаадносінах паміж жыватноводцамі і палеводцамі.

Свінагадоўля

Крыніцай найбольш хуткага павелічэння вытворчасці мяса ў ўмовах нашай рэспублікі з'яўляецца свінагадоўля. У 1965 годзе калгасы і саўгасы павінны даваць прыкладна 300 тысяч тон свініны ў забойнай вазе. Для гэтага трэба патроіць пагалоўе свіней шляхам шырокага выкарыстання разавых свінаматак, арганізаваць масавыя апаросы такім чынам, каб асноўная маса парасят адкормлівалася летам на зялёных кармавых кармавых участках, укараняць метады групавога адкорму, як найбольш выгадны і прагрэсіўны, ужываць адкормавыя сіласы з кукурузных пачаткаў, сырой бульбы, кармавога лубіну, адходаў зерня.

Нагорская Е. Д. Выращивание и откорм свиней. Минск, Акад. наук БССР, 1957. 132 стр. 2.000 экз. 2 р. 50 к.

Абагулены многалетнія эксперыментальныя даследаванні аўтара, даныя навучна-даследвальцкіх устаноў, вопыт перадавых калхозаў і совхозаў БССР па вырошчванню і адкорму свіней. Прадагаюцца практычныя меры па арганізацыі сістэмы кормлення свіней прымяніцельна да ўмовам калхознага і совхознага прадукцыі рэспублікі. У прыложэнні прыведзены прымерныя кармавыя рацыоны для розных узростаў груп свіней на стойловы і пастбішны перыяды.

Грамыка В. К. Лагерна-пашавае ўтрыманне свіней. Мінск, Дзяржвыд БССР, 1959. 35 стар. з іл. 6.000 экз. 50 к.

На прыкладзе свінагадоўчых саўгасаў «Рэканструктар», «Індустрыя» і «Ціманавы» абагулены вопыт арганізацыі лагерна-пашавага ўтрымання свіней ў умовах Беларусі. У брашурцы расказана, як пабудаваны летні лагер, як перадавыя гаспадаркі пераводзяць свіней на пашавае ўтрыманне, як арганізуюць догляд і кармленне розных груп свіней, выкарыстоўваючы зялёны канвеер і падкормку канцэнтраванымі, мінеральнымі і іншымі кармавымі. Асветлены вопыт арганізацыі працы на свінаферме.

Вашкевіч Ф. В. Беконны адкорм свіней. Мінск, Дзяржвыд БССР, 1957. 31 стар. (Б-чка жывёлаводства). 10.000 экз. 40 к.

Беконны адкорм—найбольш танны і хуткі спосаб адкорму. У брашуры абагулен вопыт перадавых калгасаў Беларусі, якія дабіліся высокіх паказчыкаў у вытворчасці свініны дзякуючы разумнаму скарыстанню біялагічных асаблівасцей свіней, паляпшэнню ўмоў іх утрымання, умацаванню кармавой базы і правільнай арганізацыі і аплаты працы на свінагадоўчай ферме. Указаны галоўныя ўмовы, якія ўплываюць на поспех адкорму, патрабаванні да якасці бекону, тэхніка кармлення і ўтрымання свіней пры беконным адкорме. Прыведзены нормы кармлення і кармавыя рацыёны.

Шэлег П. М. Адкорм свіней у перадавых калгасах Беларускай ССР. Мінск, Дзяржвыд БССР, 1956. 50 стар. 5.000 экз. 70 к.

Паказана, што абавязковай умовай паспяховага адкорму свіней з'яўляецца сістэматычнае вядзенне племянной справы. Асветлены пытанні развядзення свіней на таварных свінагадоўчых фермах: міжпароднае скрыжаванне, размнажэнне свіней, скарыстанне асноўных і разавых матак. Асноўная частка кнігі прысвечана ўтрыманню, кармленню і мясному адкорму свіней у перадавых калгасах. Расказана аб арганізацыі зялёнага канвеера, сіласаванні бульбы для адкорму свіней, аб арганізацыі і аплаце працы ў свінагадоўлі.

Войтка Д. Племянная работа на свінагадоўчай ферме. Мінск, Дзяржвыд БССР, 1957. 123 стар. з іл. 5.000 экз. 2 р. 70 к.

Кніга напісана на аснове абагульнення вопыту перадавых свінагадоўчых ферм Беларусі. Асветлены пытанні арганізацыі племянной работы на племянной і таварнай фермах, пытанні вядзення заатэхнічнага ўліку. Паказана значэнне правільнага ўтрымання, догляду і кармлення жывёл для паспяховага правядзення племянной работы. Найбольшую ўвагу аўтар удзяляе тэхніцы развядзення свіней, пытанням адбору і падбору племянных жывёл, вывучэнню і адэнцы прадуктыўных і племянных якасцей свіней па патомству. Расказана таксама аб вырошчванні парасят і арганізацыі працы на свінаферме.

Мангалёў Г. Ф. Вопыт перадавых калгасаў па вытворчасці свініны. Мінск, Дзяржвыд БССР, 1958. 54 стар. з іл. 10.000 экз. 70 к.

Асветлен вопыт свінагадоўчых ферм калгасаў «Чырвоная змена» Любанскага раёна, імя Чкалава Барысаўскага раёна, імя Гастэлы Мінскага раёна, імя Дзяржынскага Слуцкага раёна. Гэтыя гаспадаркі павялічылі вытворчасць свініны за адзін год больш чым у 2 разы (калгас імя Гастэлы—на 80 працэнтаў) і атрымалі ў 1957 г. ад 43,3 да 50,1 цэнтнера свініны на 100 гектараў ворнай зямлі. У брашуры апісана, як гэтыя калгасы ствараюць трывалую кармавую базу, вядуць племянную работу, вырошчваюць парасят, арганізуюць адкорм свіней, як арганізавана і аплачваецца праца свінарак, як ужываюцца такія прагрэсіўныя мерапрыемствы як групавое ўтрыманне адкормачнікаў, прымяненне самакармушак, лагернае ўтрыманне і інш.

Войтко Д. И. Опыт передовых колхозов Копыльского и Слуцкого районов БССР по увеличению производства свинины. Минск, 1957. 51 стр. (О-во по распространению полит. и науч. знаний БССР. № 15). 9.500 экз. 75 к.

Рассказано о производстве и заготовке кормов, об организации кормления и содержания свиней в этих колхозах, о механизации ферм, воспроизводстве и выращивании молодняка, методах откорма свиней. Показано, как передовики свиноводства борются за снижение себестоимости продукции и повышение доходности свиноводства. Указаны не использованные еще этими колхозами возможности, реализация которых позволит расширить откорм свиней и производить на 100 гектаров пашни значительно больше свинины.

Щербов Н. А. Опыт группового содержания свиней. Минск, Госиздат БССР, 1956. 50 стр. с илл. (М-во сельского хозяйства БССР). 5.000 экз. 65 к.

Описан опыт применения в колхозах Белоруссии разработанной автором системы группового содержания свиней, заключающейся в размещении свиней относительно большими группами однородного поголовья, в коренном изменении внутреннего оборудования свиарника, дифференциации производственных процессов свиноводства, в разделении и специализации труда по обслуживанию свиней и широком использовании условных рефлексов. Изложен также опыт организации группового выращивания пометов поросят. Накопленный опыт группового содержания свиней показывает высокую эффективность этого метода.

Авечкагадоўля

У Беларусі маюцца спрыяльныя ўмовы для развіцця авечкагадоўлі. За сямігоддзе колькасць авечак павінна быць павялічана ў паўтара раза.

Рынкiс В. А. і Міхалевiч Н. Г. Асноўныя задачы развіцця авечкагадоўлі ў Беларускай ССР. Мінск, Дзяржвыд БССР, 1958. 35 стар. з іл. (М-ва сельскай гаспадаркі БССР). 8.000 экз. Бяспл.

Даюцца рэкамендацыі па кармленню і ўтрыманню авечак (прыведзены прыкладны распарадак дня і нормы кармлення), па развядзенню авечак і вырошчванню маладняка, па племяннай справе, стрыжцы авечак і класіроўцы воўны.

Нікалаеў А. І. Авечкагадоўля. Мінск, Дзяржвыд БССР, 1955. 298 стар. з іл. 10.000 экз. 4 р. 85 к.

Падручнік для аднагадовых сельскагаспадарчых школ па падрыхтоўцы загадчыкаў авечкагадоўчымі фермамі. Можа таксама служыць дапаможнікам для практычных работнікаў авечкагадоўлі. У аснову кнігі пакладзены вопыт мічурынцаў-авечкаводаў, перадаві-

коў жывёлагадоўчай навукі і практыкі, удзельнікаў Усесаюзнай сельскагаспадарчай выстаўкі. Приведзены некаторыя даныя па Беларускай ССР. Змест: 1. Народнагаспадарчае значэнне савецкай авечкагадоўлі і яе задачы. 2. Воўна, смушкі, аўчына. 3. Унутраныя асаблівасці авечак, іх канстытуцыя і целасклад. 4. Пароды авечак. 5. Развядзенне авечак. 6. Акот авечак. 7. Арганізацыя і тэхніка вядзення племянной справы ў авечкагадоўлі. 8. Кармленне авечак і догляд за імі. 9. Стрыжка авечак. 10. Малочная прадукцыя і даенне авечак.

Рышкіс В. А. Шляхі павышэння прадуктыўнасці авечак ва ўмовах БССР, Мінск, Дзяржвыд БССР, 1957. 37 стар. з іл. (Б-чка жывёлавода). 10.000 экз. 50 к.

Коротка асвятляецца становішча авечкагадоўлі ў калгасах БССР, выяўляюцца магчымасці яе палепшэння і далейшага развіцця. На вопыце работы калгаса «Гігант», Бабруйскага раёна (удзельніка УСГВ) і перадавікоў авечкагадоўлі іншых раёнаў краіны паказана велізарная роля кармлення, утрымання і міжнароднага скрывавання ў павышэнні шэрснай і мясной прадуктыўнасці авечак. Приводзяцца арганізацыйныя мерапрыемствы, накіраваныя на ўздым гэтай важнай галіны жывёлагадоўлі. Брашура разлічана на работнікаў авечкагадоўчых ферм калгасаў.

Хітрун І. М. Чатыры кілаграмы воўны ад авечкі.— „Сельская гаспадарка Беларусі“, 1959, № 2, стар. 21.

Вопыт калгаса «Запаветы Ільіча», Лідскага раёна, які атрымаў даход ад авечкагадоўлі 71.600 рублёў.

Птушкагадоўля

У рашэнні задачы павелічэння вытворчасці мяса вялікую ролю, асабліва ў першыя гады сямігодкі, павінна адыграць птушкагадоўля. Вакол вялікіх гарадоў і прамысловых цэнтраў неабходна арганізаваць буйныя птушкафабрыкі і спецыялізаваныя птушкагадоўчыя фермы ў калгасах і саўгасах. Ва ўмовах БССР асаблівую ўвагу неабходна звярнуць на развядзенне вадаплаўнай птушкі. Трэба арганізоўваць масавае гадаванне птушкі ў простых і таных пабудовах, пры невялікіх затратах працы.

Макаров П. Л. Разведение водоплавающей птицы—важный резерв увеличения производства мяса в Белоруссии.— „Птицеводство“, 1958, № 3, стр. 17—19.

Обобщение опыта передовых птицеводческих хозяйств Белоруссии: колхозов имени Тельмана, Заславьского района, «Чырвоны шлях», Уваровичского района, и «Большевик», Шкловского района.

Налібоцкі С. Б. і Нікалаева Ю. Н. Утрыманне і кармленне сельскагаспадарчых птушак. Мінск, Дзярж-

выд БССР, 1957. 59 стар. з іл. (Б-чка жывёлавода)
5.000 экз. 70 к.

У брашуры выкладаюцца асноўныя прыёмы павышэння прадуктыўнасці і даходнасці птушкагадоўлі з улікам вопыту перадавых птушкагадоўчых ферм БССР і іншых рэспублік, а таксама і зарубежнай практыкі вядзення птушкагадоўлі. Разглядаюцца як агульныя пытанні, так і пытанні ўтрымання і кармлення асобных відаў птушак. Асноўную ўвагу аўтары ўдзяляюць утрыманню курэй. Брашура разлічана на шырокія колы калгаснікаў і рабочых саўгасаў, якія заняты ў птушкагадоўлі.

Сметнев С. Н. Справочник птицевода. М., Сельхозгиз, 1958. 224 стр. с илл. 16 л. илл. 60.000 экз. 5 р. 55 к.

В справочнике приведены необходимые сведения об организации производства на птицеводческой ферме, системе оплаты труда, строительстве и оборудовании птичников. Описаны породы птиц, методы их разведения и инкубации, кормления и откорма, выращивания молодняка и содержания взрослой птицы. В конце книги помещены данные о продуктах птицеводства.

Грачева К. Выращивание в колхозах молодняка птицы, получаемого с инкубаторно-птицеводческих станций. Минск, Изд-во ЦК КПБ, 1956. 30 стр. с илл. (Науч.-техн. о-во сельского и лесного хозяйства. Белорус. правл.) 10.000 экз. Беспл.

Автор брошюры, старший зоотехник, инспектор по птицеводству Министерства сельского хозяйства БССР, дает рекомендации по содержанию и кормлению молодняка сельскохозяйственной птицы, по оборудованию для него помещений. Приведены примерные рационы для цыплят, утят и гусят различного возраста.

Марголін Е. П. Царства вадаплаўнай птушкі. Мінск Дзяржвыд БССР, 1959. 77 стар. з іл. 8.000 экз. 95 к.

Калгас імя Тэльмана, Заслаўскага раёна, Мінскай вобласці, дабіўся вялікіх поспехаў у развядзенні вадаплаўнай птушкі, атрымаўшы ў 1958 годзе больш як 100 цэнтнераў мяса птушкі на 100 гектараў збожжавых культур. М. С. Хрушоў на ўрачыстым пасяджэнні Вярхоўнага Савета БССР і ЦК КПБ 3 студзеня 1959 г. сказаў, што вопыт гэтага калгаса трэба ўсямерна пашыраць. Старшыня арцелі Е. П. Марголін расказвае ў сваёй брашуры аб вопыце работы калгаса па вырошчванню вадаплаўнай птушкі, у прыватнасці качак, аб гаспадарчай выгадзе і перавагах іх развядзення ў параўнанні з іншымі відамі жывёлы. Асветлены пытанні арганізацыі і аплаты працы на ферме, перспектывы далейшага развіцця птушкагадоўлі ў калгасе.

Развядзенне трусоў

Трусаводства—вельмі прадуктыўная, скараспелая і высокадаходная галіна. Трусы даюць смачнае і спажываемае мяса, добрую футру і адзначаюцца непераборлі-

васцю да кармлення і ўтрымання. Таму у БССР неабходна шырока развіваць трусагадоўлю, арганізоўваць трусагадоўчыя фермы ва ўсіх калгасах і саўгасах рэспублікі.

Ахмадеева Р. Т., Клетченко А. В. и Новиков В. К. Разведение кроликов. М., Сельхозгиз, 1957. 214 стр. с илл. 70.000 экз. 2 р. 65 к.

Авторы книги знакомят читателя с биологическими особенностями и хозяйственно-экономическим значением домашних кроликов. Описаны конституция, экстерьер, породы этих животных, племенная работа с ними и техника разведения. Приведены сведения о кормлении и содержании кроликов, болезнях и мерах борьбы с ними. Коротко рассказано о продукции кролиководства и о достижениях в этой отрасли по материалам ВСХВ. Книга рассчитана на широкий круг колхозных и совхозных кролиководов и людей, имеющих кроликов в личном хозяйстве.

Волахаў М. Развядзенне тусоў. Мінск, Дзяржвыд БССР, 1959. 70 стар. з іл. 10.000 экз. 90 к.

Расказана аб паходжанні, біялагічных асаблівасцях, галоўнейшых пародах тусоў, якія разводзяцца ў ССРСР. На прыкладзе буйнейшай у рэспубліцы перадавой трусагадоўчай фермы калгаса «Іскра», Васілевіцкага раёна, паказана арганізацыя племянной работы з тусамі, апісаны метады ўзнаўлення маладняку, ўтрымання, догляду і кармлення тусоў, прафілактычныя мерапрыемствы і меры барацьбы з захворваннямі. Коротка расказана аб забоі тусоў і першапачатковай апрацоўцы шкурак. Спецыяльны раздзел прысвечан арганізацыі і аплаце працы на ферме. Асветлен вопыт індывідуальнай трусагадоўлі. Брашура разлічана на шырокае кола калгасных і саўгасных тусаводаў і людзей, якія разводзяць тусоў у асабістых гаспадарках.

Санего И. и Сушкевич Э. Развитие кролиководства в колхозах Василевичского района. Минск, Госиздат БССР, 1958. 34 стр. с илл. (М-во сельского хозяйства БССР). 8.000 экз. Беспл.

Освещен опыт кролиководческих ферм колхозов «Искра» и «Рассвет». В первом из них получено 160 центнеров кроличьего мяса. Каждая кроликоматка дала 600 рублей дохода, а в колхозе «Рассвет»—633 рубля. В начале брошюры кратко описаны биологические особенности, породы и техника разведения кроликов.

Как работают лучшие кролиководы. Под ред. А. С. Блудорова. М., Сельхозгиз, 1958. 144 стр. с илл. 45.000 экз. 1 р. 75 к.

Перед загл. авт.: Т. А. Некрасова, А. С. Блудоров, И. С. Минина и А. С. Попов.

Сборник статей, в которых освещается передовой опыт кролиководов колхозных кролиководческих ферм, зверосовхозов и госплемрассадников различных областей СССР. Рассмотрены приемы раз-

ведения, племенной работы, кормления и рациональные системы содержания шкурковых и пуховых кроликов. Описаны постройки, их оборудование, механизация кролиководческих ферм, а также даны нужные сведения по планированию и учету производства, организации и оплате труда. Приведены сведения о технике забоя кроликов, первичной обработке их шкурок и сборе пуха.

Утрыманне і скарыстанне коней

Правільнае спалучэнне работ жывога цягла з тэхнікай дае магчымасць выконваць большы аб'ём работ у сціслыя тэрміны і на высокім агра-тэхнічным узроўні. Таму арганізацыя правільнага кармлення і ўтрымання коней, паляпшэнне іх гаспадарчых і племянных якасцей, рацыянальнае скарыстанне коней з'яўляецца адной з важных задач калгасаў.

Вільчыскі А. Д. Кармленне, утрыманне і скарыстанне коней у калгасах. Мінск, Дзяржвыд БССР, 1956. 112 стар. з іл. 5.000 экз. 1 р. 50 к.

Асветлены пытанні арганізацыі рацыянальнага скарыстання жывога цягла ў калгасах у правільным спалучэнні з тэхнікай. Ахарактарызаваны віды кармоў для коней. Расказана аб кармленні розных груп коней: рабочых, жарабцоў-вытворнікаў, маладняку і г. д. Апісаны прыёмы догляду коней, умовы іх утрымання, метады размнажэння. Паказана, як зрабіць ацэнку рабочых якасцей каня. Значная частка кнігі прысвечана пытанням скарыстання коней на розных сельскагаспадарчых работах. Апісана вупраж і віды запрэжак. Дадатак: «Наяўнасць пажыўных рэчываў у кармах».

Арлоўскі І. А. Якаснае паляпшэнне і захаванне коней у калгасах Беларусі. Мінск, Выд-ва ЦК КПБ, 1956. 37 стар. з іл. (Навук.-тэхн. т-ва сельскай і лясной гаспадаркі Беларус. праўл.) 7.000 экз. Бяспл.

У брашуры дадзена характарыстыка планавых парод коней і паказан якасны стан конскага пагалоўя ў Беларусі. Вызначаны тыпы карыстальных коней, якія адпавядаюць сучасным і перспектыўным патрабаванням для выкарыстання ў сельскай гаспадарцы асобных зон Беларусі. Намечаны шляхі племянной справы па паляпшэнню і стварэнню новых парод коней. Разгледжаны ўмовы, неабходныя для захавання працаздольнасці коней пры выкарыстанні на сельскагаспадарчых работах у калгасах БССР.

Рэйноў А. Б. Вырошчванне жарабят. Мінск, Дзяржвыд БССР, 1957. 43 стар. з іл. (Б-чка жывёлавода). 10.000 экз. 55 к.

Коротка расказана аб фізіялогіі росту і развіцця жарабят. На аснове вопыту перадавікоў конегадоўлі дадзены практычныя рэкамендацыі па кармленню жарабят у розныя перыяды іх развіцця, па заездцы, трэнінгу і прывучэнню маладняку да работы. Апісаны

асаблівасці вырошчвання племяннога маладняку. Разгледжаны пытанні арганізацыі і аплаты працы ў конегадоўлі. Брашура разлічана на конюхаў, якія даглядаюць маладняк, конематак і жарабцоў-вытворнікаў.

Вільчынскі А. Д. і Соўдэль А. І. Вопыт работы жывёлаводаў конзавода № 59. Мінск, Дзяржвыд БССР, 1956. 60 стар. з іл. (Перадавы вопыт удзельнікаў УСГВ). 3.000 экз. 75 к.

Конны завод № 59 (г. Гомель) за дасягнутыя поспехі ў развіцці племянной конегадоўлі быў удзельнікам Усесаюзнай сельскагаспадарчай выстаўкі 1939—1941, 1954 і наступных гадоў. У брашурцы паказана, як калектыў заводу, паспяхова ажыццяўляючы комплекс заатэхнічных мерапрыемстваў і ўмацоўваючы кармавую базу, дабіўся добрых паказчыкаў у селекцыйна-племянной рабоце, вырошчванню маладняку, павышэнню рэзвасці і ўдасканальванню рысістых коней. Асветлен уплыў конзавода на паліяпшэнне масавай конегадоўлі. Коротка апісана развіццё іншых галін жывёлагадоўлі. Расказана аб барацьбе калектыва заводу за павышэнне яго рэнтабельнасці і паліяпшэнне эканамічных паказчыкаў, аб лепшых людзях конзавода.

МЕХАΝІЗАЦЫЯ І ЭЛЕКТРЫФІКАЦЫЯ СЕЛЬСКОЙ ГАСПАДАРКІ*

За апошнія гады ў нашай краіне праведзена вялікая работа па ўзмацненню матэрыяльна-тэхнічнай базы сельскай гаспадаркі. Цяпер у сельскай гаспадарцы працуюць 1 мільён 700 тысяч трактараў (у 15-сільным вылічэнні), 500 тысяч збожжавых камбайнаў, каля 700 тысяч грузавых аўтамабіляў і мільёны іншых сельска-гаспадарчых машын.

Задача заключаецца ў тым, каб паскорыць работы па стварэнню сістэмы машын для комплекснай механізацыі вырошчвання тэхнічных культур, догляду садоў, рашыць праблему пагрузачна-разгрузачных і транспартных работ, механізацыі мелярацыйных работ і інш.

Вялікую ролю ў паляпшэнні выкарыстання сельска-гаспадарчых машын адыграла рэарганізацыя машына-трактарных станцый у рамонтна-тэхнічныя станцыі і перадача тэхнікі ў рукі калгасаў. У сямігодцы неабходна яшчэ палепшыць выкарыстанне машынна-трактарнага парку калгасаў і работу РТС.

Вялікія работы будуць праведзены па электрыфікацыі калгасаў і саўгасаў рэспублікі. К канцу сямігодкі спажыванне электраэнергіі ў вёсцы ўзрасце амаль у чатыры разы.

Мацэпура М. Я. Развіццё механізацыі сельскай гаспадаркі БССР. Мінск, 1958. 26 стар. (Т-ва па распаўсюджванню паліт. і навук. ведаў БССР. Серыя „У дапамогу сельскаму лектару“ № 3). 4.200 экз. 45 к.

Расказана аб росце тэхнічнай аснашчанасці сельскай гаспадаркі Беларусі за гады Савецкай улады ў параўнанні з дарэвалюцыйным становішчам. Асветлена дзейнасць навукова-даследчых устаноў БССР па правядзенню тэарэтычных даследаванняў праблем земляробчай механікі і распрацоўцы канструкцый сельскагаспадарчых машын. Паказаны перспектывы, якія адкрыліся перад сельскай

* Літаратуру аб машынах для механізацыі асобных галін сельскай гаспадаркі гл. у адпаведных раздзелах.

гаспадаркай рэспублікі рашэннямі партыі і ўрада «Аб далейшым развіцці калгаснага ладу і рэарганізацыі машынна-трактарных станцый».

Долматовский Ю. А. и Треняев И. П. Тракторы и автомобили. Краткий справочник. Изд. 2-е, испр. и доп. М., Сельхозгиз, 1957. 261 стр. с илл. 100.000 экз. 3 р. 30 к.

Справочник содержит краткие описания и технические характеристики тракторов и автомобилей, выпускаемых отечественной промышленностью, а также и тех, которые уже не производятся, но широко используются в сельском хозяйстве. Во второе издание включены сведения о новых моделях тракторов и автомобилей, поставленных на производство за последние два года. Предназначается для работников сельского хозяйства и автотранспортных организаций.

Турбин Б. Г. Сельскохозяйственные машины. Учеб. пособие для училищ механизации и ремесл. училищ по механизации сельского хозяйства. М.—Л., Сельхозгиз, 1957. 365 стр. с илл.; 1 л. черт. 55.000 экз. 7 р. 50 к.

В учебном пособии описано устройство и приемы эксплуатации сельскохозяйственных машин и орудий, применяемых для обработки почвы, освоения новых земель, улучшения лугов и пастбищ и борьбы с вредителями и болезнями. Приведены также сведения о специальных комбайнах (кукурузоуборочных, картофелеуборочных, свеклоуборочных, силосоуборочных), о льнотеребилке и молотилках, предназначенных для обмолота зерна, льна и конопли. Перечислены агротехнические требования, предъявляемые к работе этих машин.

Яковлев В. В. Стационарные двигатели внутреннего сгорания в сельском хозяйстве. М.—Л., Сельхозгиз, 1955. 271 стр. с илл. 20.000 экз. 5 р. 45 к.

Подробно описано устройство и принцип работы основных типов двигателей, применяемых в сельском хозяйстве в качестве энергетических установок. Приведены технические характеристики и регулировочные данные, необходимые при эксплуатации этих двигателей. Книга предназначена для инженерно-технического персонала, может быть полезна механикам и мотористам, обслуживающим двигатели на молотильных токах, мельницах, элеваторах, маслобойнях, сельских электростанциях, стационарных и передвижных зарядных станциях, электростругальных и других агрегатах.

Закржевский Э. Р. Ветро двигатели для механизации животноводческих ферм. Минск, Госиздат БССР, 1959. 198 стр. с илл. 4.000 экз. 3 р. 65 к.

Практическое руководство для инженерно-технических работников РТС, совхозов и колхозов в вопросах использования энергии

ветра для водоснабжения и механизации трудоемких работ на животноводческих фермах. Сообщаются сведения, помогающие выбору типа ветродвигателя, подбору машин и оборудования для кормообработывающего цеха. Указаны способы целесообразной эксплуатации ветроустановок, изложены правила ухода, обеспечивающие длительность их работы. Разработаны типовые сметы на ветроустановки, необходимые для взаиморасчетов между хозяйствами и строительными организациями. Описаны основные правила и лучшие способы монтажа установок, методы ремонта ветродвигателей, насосных оборудований и использования бесшатровых водонапорных башен.—Библиогр: стр. 197 (3 назв.).

Краткий справочник по механизации в колхозах. М., „Моск. рабочий“, 1958. 392 стр. 45.000 экз. 7 р. 25 к.

В справочнике, предназначенном для председателей колхозов, агрономов и бригадиров, приведены технические характеристики тракторов, сельскохозяйственных машин и орудий, применяемых в растениеводстве и животноводстве; кратко изложены приемы рациональной эксплуатации машин, правила техники безопасности и технического ухода. Содержатся также сведения, необходимые для составления различных тракторных агрегатов—на пахоте, культивации, посевах и пр., а также другие полезные советы и рекомендации. Освещены вопросы организации нефтехозяйства, ремонта и обкатки тракторов. Особый интерес представляет раздел, посвященный нормированию и оплате труда механизаторов в колхозах.

Рябцев В. И. и Лопухов В. С. Организация и использование машинно-тракторного парка в колхозах. Минск, [„Звезда“], 1958. 34 стр. (М-во сельского хозяйства БССР). 17.000 экз. Беспл.

Даны рекомендации по производительному использованию в колхозах машинно-тракторного парка, проведению его технического обслуживания и ремонта в новых условиях, организации оплаты труда механизаторов, о нормах выработки, о ведении нефтехозяйства, противопожарных мероприятиях и технике безопасности на нефтебазах колхозов. В приложениях даны «Правила по безопасному хранению, перевозке и применению этилированного бензина» и таблица периодичности техуходов за тракторами в зависимости от количества израсходованного топлива.

Заяш В. П. Правільна выкарыстоўваць тэхніку ў калгасах. Мінск, Дзяржвыд БССР, 1959. 64 стар. са схем. (Б-чка калгас. механізатара). 10.000 экз. 55 к.

У брашуры абагулен першы вопыт работы механізатараў рэспублікі ў новых умовах—пасля продажу тэхнікі МТС калгасам. Паказана, што ў калгасах гэтая тэхніка выкарыстоўваецца больш рацыянальна. Дадзены рэкамендацыі па камплектаванні трактарных брыгад і агрэгатаў, арганізацыі тэхнічнага абслугоўвання і захавання машын. Асобны раздзел прысвечан арганізацыі рамонту машынна-трактарнага парку ў калгасах. Прыведзены планы калгасных рамонтных майстэрняў. Асветлена дапамога рамонтна-тэхніч-

ных станцый калгасам. У дадатку дадзены табліцы перыядычнасці тэхнічных доглядаў за трактарамі, пералік выданняў ГОСНІТ і інш.

Ягоршкін В. Я. Арганізацыя тэхнічнага абслугоўвання машын у калгасам. Мінск, Дзяржвыд БССР, 1959. 106 стар. з іл.; 1 л. табл. (Б-чка калгас. механізатара). 10.000 экз. 1 р. 05 к.

Аўтар разглядае прычыны зношвання дэталей у сельскагаспадарчых машынах і рэкамендуе метады вызначэння велічыні гранічных зношванняў і спосабы ліквідацыі няспраўнасцей. Асветлены пытанні абкаткі трактараў, аперацыі тэхнічнага догляду трактараў, аўтамабіляў і камбайнаў у звычайных умовах і ў халодную пару года. Апісаны сродкі і дадзены парады па планаванню тэхнічнага абслугоўвання сельскагаспадарчых машын, іх запраўкі гаручым і змазачнымі матэрыяламі. Брашура выдзена ў дапамогу кіраўнікам і механізатарам калгасаў і саўгасаў.

Бясналаў М. М. і Клімянкоў П. А. Устаноўка і рэгуліроўка навясных машын. Мінск, Дзяржвыд БССР, 1959. 59 стар. з іл. (Б-чка калгас. механізатара). 10.000 экз. 55 к.

Навясныя сельскагаспадарчыя машыны і прылады высокаэканамічныя і маюць вялікія тэхнічныя перавагі перад прычэпнымі машынамі. У брашуры дадзена кароткая характарыстыка гідраўлічных навясных сістэм трактараў, якія маюцца ў калгасам, саўгасам і РТС Беларускай ССР. Апісаны глебаапрацоўчыя прылады, сеялкі і пасадачныя машыны, уборачныя і іншыя навясныя машыны, выкладзены правілы іх устаноўкі, рэгуліроўкі і эксплуатацыі. Прыведзены таксама правілы тэхнікі бяспекі і супроцьпажарныя мерапрыемствы.

Справочник по регулировкам сельскохозяйственных машин. Под ред. И. С. Георгиевского. М., Сельхозгиз, 1958. 4/9 стр. с илл. 28.000 экз. 7 р.

Справочник представляет практическое пособие по использованию сельскохозяйственных машин, по подготовке их к работе, по регулировке во время работы. Приведены сведения по почвообрабатывающим, посевным и уборочным машинам, машинам по защите растений. Указания даны по отдельным операциям.

Справочные материалы для механизаторов сельского хозяйства Белорусской ССР. Минск, Госиздат БССР, 1958. 199 стр. (М-во сельского хозяйства БССР. Ин-т экономики и организации с.-х. производства). 6.000 экз. Беспл.

Приведены нормы выработки на различные механизированные работы по группам районов Белоруссии, нормы расхода горючего, сведения по оплате труда механизаторов и ремонтников, основные показатели машин и другие справочные сведения. Справочник рас-

считан на работников РТС. Материалы его могут быть использованы колхозами в качестве ориентировочных, чтобы на основании их разработать конкретные нормы для данного хозяйства, исходя из его производственных условий.

Погорелый И. П., Чистяков В. Д. и Луканов М. А. Ремонт тракторов. Учеб. пособие для училищ механизации и ремесл. училищ по механизации сельского хозяйства. Изд. 2-е, доп. и испр. М., Сельхозгиз, 1957. 496 стр. с илл.; 1 л. схем. 50.000 экз. 6 р. 95 к.

Авторы описывают приемы и способы ремонта узлов и деталей тракторов, а также применяемые при этом инструменты, приборы и оборудование. Способы и порядок ремонта изложены в соответствии с типовой технологией ремонта тракторов узловым методом. В приложении—перечень основного оборудования по отделениям и рабочим местам в типовых мастерских МТС. Настоящее издание (первое вышло в 1954 г.) исправлено и дополнено главами: «Допуски и посадки», «Сборка трактора» и «Ремонт навесных систем».

Петров С. А. и Бисноватый С. И. Ремонт сельскохозяйственных машин. 2-е доп. и переработ. изд. М., Сельхозгиз, 1958. 280 стр. с илл. (Учебники и учеб. пособия для подготовки с.-х. кадров массовой квалификации). 55.000 экз. 4 р. 55 к.

Книга является учебником для слушателей училищ механизации сельского хозяйства, а также может быть использована сельскими механизаторами для повышения квалификации. В ней кратко излагаются вопросы технологии ремонта сельскохозяйственных машин, а также их типовых деталей и узлов. Освещены основы организации ремонта и техники безопасности при ремонте. В приложении даны перечни ремонтного оборудования и инструментов для мастерских колхозов, РТС и совхозов.

Рабцаў В. І. і Асташонак Л. Г. Эканомія нафтапрадуктаў у калгасах. Мінск, Дзяржвыд БССР, 1959. 94 стар. з іл. (Б-чка калгас. механізатара). 10.000 экз. 85 к.

Апісаны паліва і масла, якія ўжываюцца пры скарыстанні сельскагаспадарчай тэхнікі. Разгледжаны пытанні арганізацыі нафтагаспадаркі ў калгасе, шляхі эканоміі нафтапрадуктаў і барацьбы са стратамі пры іх транспартыроўцы, захаванні, водпуску, запраўцы і эксплуатацыі сельскагаспадарчых машын. Бібліяграфія: стар. 92. Брашура прызначана для кіраўнікоў калгасаў, работнікаў нафтабаз, механізатараў, уочыткаў, запраўшчыкаў і брыгадзіраў трактарных брыгад.

Луцэнка М. М. Палепшыць работу рамонтна-тэхнічных станцый. — „Сельская гаспадарка Беларусі“, 1958, № 11, стар. 19—21.

У артыкуле Міністра сельскай гаспадаркі БССР разглядаюцца недахопы, якія маюцца ў РТС рэспублікі: недастатковая дапамога

калгасам у выкарыстанні тэхнікі, у правядзенні рамонту сельскагаспадарчых машын і правядзенні тэхнагляду, у арганізацыі аховы раслін, механізацыі працаёмкіх працэсаў у жывёлагадоўлі, правядзенні меліярацыйных работ і інш. Аўтар заклікае хутчэй ліквідаваць гэтыя недахопы і палепшыць работу РТС.

Деев Б. А. Электротепловые установки в сельском хозяйстве. Минск, Госиздат БССР, 1959. 95 стр. с илл. 4.000 экз. 1 р. 45 к.

Излагаются основные преимущества комбинированного использования электрической и тепловой энергии. Автор сообщает общие сведения по электронагреву и рекомендует приближенный метод технико-экономической оценки целесообразности применения электротепловых установок. Дается описание конструкций, режимов работы и схем автоматизации для ряда основных типов электротепловых установок в животноводстве и растениеводстве, получивших распространение в колхозах и совхозах СССР.

Краткий справочник по электрификации сельского хозяйства. М., Сельхозгиз, 1959. 251 стр. с илл. 75.000 экз. 5 р. 50 к.

Справочник содержит краткие сведения о производстве, распределении и применении электрической энергии в сельском хозяйстве, а также материалы о технике безопасности при работе на сельских электрических установках. Рассчитан на широкий круг работников, связанных с сельской электрификацией.

СЕЛЬСКАЕ БУДАЎНІЦТВА

У сямігодцы неабходна шырока арганізаваць вытворчае будаўніцтва ў калгасах і саўгасах. Трэба расшыраць міжкалгасныя сувязі ў арганізацыі сумеснага будаўніцтва электрастанцый, меліярацыйных збудаванняў, дарог, прадпрыемстваў па хаванню і перапрацоўцы сельскагаспадарчых прадуктаў, міжкалгасных арганізацый па будаўніцтву і вырабу будаўнічых матэрыялаў.

Куліковскі А. В. Планирование и организация строительства в колхозах. Минск, Госиздат БССР, 1958. 303 стр. с илл. 2 л. граф. 5.000 экз. 4 р. 75 к.

В книге изложены вопросы планирования и организации строительства в колхозах, организации постоянных строительных бригад и межколхозных строительных организаций, оснащения их необходимыми машинами, механизмами, инструментом и инвентарем, порядок оплаты труда колхозников-строителей, составления и утверждения проектно-сметной документации. Приведены таблицы расхода материалов и рабочей силы на основные объекты строительства. Книга предназначена для бригадиров и работников колхозных строительных бригад, председателей, бухгалтеров, инженеров и техников районных отделов по строительству в колхозах.

Кулікоўскі А. В. Будаўнічая брыгада ў калгасе. Мінск, Дзяржвыд БССР, 1957. 71 стар. з іл.; 1 л. чарц. 5.000 экз. 95 к.

У брашуры расказваецца аб рабоце будаўнічых брыгад у калгасах «Першае мая» і імя Хрушчова Берастовіцкага раёна, Гродзенскай вобласці, падводзяцца вынікі будаўнічых работ у калгасах рэспублікі за 1956 год, ускрываюцца недахопы гэтага будаўніцтва, адзначаюцца яго станоўчыя бакі і асвятляюцца пытанні планіроўкі і добраўпарадкавання вёскі. Асвятляецца перадавы вопыт па будаўніцтву ў калгасах, асабліва па ўкараненню новых матэрыялаў і канструкцый, галоўным чынам па прымяненню ў будаўніцтве вогнеўстойлівых матэрыялаў, якія больш выгадны і эканомяць драўніну. Брашура разлічана на старшынь калгасаў, брыгадзіраў і работнікаў будаўнічых брыгад.

Крылов Н. В. Краткий справочник по сельскохоззяйственному строительству. М., Сельхозгиз, 1958. 600 стр. с илл. 60.000 экз. 11 р. 60 к.

В книге описаны наиболее распространенные в сельском хозяйстве типы животноводческих построек, зданий для ремонта и об-

служивания сельскохозяйственных машин, типы силосных сооружений, овоще-и зернохранилищ, зерносушилок и других производственных построек. Большое внимание уделено применению сборных железобетонных конструкций, крупных блоков, унифицированных деталей, а также широкому использованию местных строительных материалов. Дана техническая характеристика основных материалов промышленного изготовления, применяемых в сельском хозяйстве. Предназначается для прорабов, техников и бригадиров-строителей.

Шаханов С. Г. и Загороднюк В. Д. Техника безопасности и противопожарные мероприятия на строительстве в колхозах. Минск, Госиздат БССР, 1956. 82 стр. с илл. 5.000 экз. 1 р. 55 к.

Пособие в помощь техникам-строителям и бригадирам колхозных строительных бригад по организации борьбы за полную ликвидацию травматизма на строительстве. Указаны общие требования безопасности при производстве работ и на отдельных работах: заготовке леса, земляных и карьерных, плотничных и столярных, каменных, железобетонных и бетонных, кровельных и отделочных работах, на производстве кирпича и извести. Изложены также противопожарные мероприятия на строительстве: организация пожарной охраны, противопожарного водоснабжения. Описаны простейшие средства тушения пожаров и устройство грозозащиты.

ДАЛЕЙШАЕ РАЗВІЦЦЁ КАЛГАСАЎ

За апошнія пяць год вялікія поспехі дасягнуты ў развіцці калгаснага ладу, ва ўздыме грамадскай гаспадаркі калгасаў. Агульная сума грашовых даходаў калгасаў у 1957 годзе склала 95,2 мільярда рублёў. У сямігодцы неабходна павысіць прадукцыйнасць працы ў калгасах у два разы, умацоўваць і расшыраць непадзельныя фонды, паляпшаць дабрабыт калгаснікаў. Неабходна адстаючыя калгасы падцягнуць да ўзроўню перадавых, шырока ўнядраючы ў вытворчасць дасягненні сельскагаспадарчай навукі і практыкі. Неабходна ўсяляк паляпшаць і ўдасканалваць сістэму ўліку і аплаты працы ў калгасах.

Ковалевскі Г. Т. Новы этап у развіцці калхознага строя. Мінск, 1958. 39 стр. (О-во па распаўсюдуванні паліт. і навуц. знанняў БССР. № 23). 10.000 экз. 60 к.

Освецілі калхознае будаўніцтва ў Беларусі з пачатку калектывізацыі. Паказана роля МТС ў калхозным руху і арганізацыйна-гаспадарчым укрэпленні калхозаў. Ісходзячы з дасягненняў краіны ў цэлым і Беларускай ССР у развіцці сельскагаспадарчэга ўласнага ў праймае гады, аўтар раз'ясняе эканамічную неабходнасць рэарганізацыі МТС і перадачы тэхнікі калхозам ў сучасных умовах. Ахарактэрызаваны шляхі далейшага развіцця калхознага ўласнага да ўзроўня міжнароднага.*

Чыгір В. Ф. і Таўгазаў Г. Т. Практыка ўнясення змяненняў і дапаўненняў у статыт калгаснага сельскагаспадарчэга арцеляў. Мінск, „Звязда“, 1958. 32 стар. (Навуц.-тэхн. т-ва сельскай і лясной гаспадаркі. Беларусь. праўл.). 6.000 экз. Бяспл.

Аўтары брашуры—кандыдаты юрыдычных навук і старшы інспектар па арганізацыйна-гаспадарчых справах Міністэрства сельскай гаспадаркі БССР—прааналізавалі з прававага пункту погляду канкрэтныя прыклады ўнясення змяненняў і змяненняў у статыт калгаснага сельскагаспадарчэга арцеляў Беларусі. Прыведзены прыклады ўдачна ўнесенага змяненняў, ажыццяўленне якіх забяспечвае значнае павышэнне прадук-

* Літаратуру аб выкарыстанні тэхнікі калгасамі гл. у раздзеле «Механізацыя і электрыфікацыя сельскай гаспадаркі».

цыйнасьці працы калгаснікаў і павелічэньне сельскагаспадарчай прадукцыі. Аўтары звяртаюць таксама ўвагу і на памылкова прынятыя зьмяненні, якія супярэчаць дзеючым законам і нормам права. Брашура можа быць вельмі карыснай для старшынь калгасаў і калгаснага актыву.

Кošелев Ф. П. Почему необходимо умножать и оберегать колхозную собственность. М., „Знание“, 1958. 32 стр. (Всесоюз. о-во по распространению полит. и науч. знаний. Б-чка сельского лектора). 62.000 экз. 60 к.

Автор разъясняет, как возникла в нашей стране кооперативно-колхозная собственность и в чем заключается ее преимущество перед мелкой частной собственностью трудящихся крестьян. В брошюре раскрывается значение государственной собственности в развитии и укреплении колхозной собственности. На конкретных примерах показано, что многоотраслевое и высокотоварное хозяйство артели является основой роста неделимых фондов колхозов и подъема жизненного уровня колхозников.

Русинов А. Использование трудовых ресурсов в колхозах БССР. Под ред. Я. Г. Ракова. Минск, Госиздат БССР, 1958. 30 стр. (Акад. с.-х. наук БССР. Ин-т экономики и организации с.-х. производства). 4.000 экз. Беспл.

Успех работы колхоза в значительной мере зависит от того, насколько эффективно используются в нем трудовые ресурсы. Однако этот вопрос недостаточно освещен в литературе. Автор рассматривает обеспеченность белорусских колхозов трудовыми ресурсами и причины недостаточного использования их не только в отстающих, но и некоторых передовых колхозах. Показаны и пути улучшения использования трудовых ресурсов: интенсификация производства (т. е. увеличение объема выпускаемой продукции на той же земельной площади благодаря дополнительным затратам труда и средств) и повышение производительности труда. Все положения автора иллюстрируются конкретными примерами и таблицами.

Баев А. И. Новые формы организации труда в колхозах. М., „Знание“, 1958. 32 стр. (Всесоюз. о-во по распространению полит. и науч. знаний. Серия 5. № 24). 53.500 экз. 50 к.

Показав, как в ходе развития колхозного строя менялись формы организации труда в сельскохозяйственных артелях, автор освещает опыт работы объединенных тракторно-комплексных бригад, созданных в 1955—1957 гг. в ряде колхозов страны. На примере работы тракторно-комплексных бригад колхоза им. Ленина, Кореновского района, Краснодарского края, и других показано, какое огромное значение имеет принятие закона о реорганизации МТС.

предусматривающего продажу техники колхозам. В брошюре приведены данные, свидетельствующие о том, что наилучшей формой организации труда при современном уровне техники является тракторно-комплексная или тракторно-полеводческая бригада.

Сазыкина К. В. Пути улучшения нормирования труда в колхозах. Минск, Изд-во Акад. с.-х. наук БССР, 1959. 41 стр. (Белорус. науч.-исслед. ин-т экономики и организации с.-х. производства АСХН БССР). 3.000 экз. 65 к.

Книга, изданная в помощь председателям колхозов, бригадирам и специалистам сельского хозяйства, знакомит с простейшим методом технического нормирования труда, который позволяет самим колхозам пересматривать действующие и заново устанавливать научно обоснованные нормы выработки, исходя из конкретных условий производства. Приводятся данные о состоянии нормирования труда в колхозах Белоруссии, а также материалы по опыту технического нормирования труда в колхозах «Маяк социализма», Руденского района, и «Большевик», Смолевичского района, Минской области. В приложении приведены сравнительные данные о действующих нормах и фактических выработках в 1958 г.

Примерные нормы выработки и оценки основных сельскохозяйственных работ в трудоднях. Минск, Госиздат БССР, 1959. 78 стр. (М-во сельского хозяйства БССР). 12.000 экз. 70 к.

Приведенные в брошюре нормы выработки разработаны на основе норм и расценок работ в трудоднях, применяемых в колхозах Вилейского района, Молодечненской области и Минского района, Минской области. Эти нормы наиболее полно охватывают все виды сельскохозяйственных работ, выполняемых при конно-ручном труде и на сложных сельскохозяйственных машинах. При этом учтены рост механизации сельского хозяйства и сложившийся в настоящее время уровень развития колхозного производства, важность и сложность выполняемых работ. Брошюра может служить ориентировочным пособием для остальных колхозов республики при разработке нормирования труда.

Охалкий К. А. Новое в оплате труда колхозников. М., „Знание“, 1958. 32 стр. (Всесоюз. о-во по распространению полит. и науч. знаний. Серия 3. № 13). 63.000 экз. 60 к.

В брошюре обобщена практика передовых колхозов в разработке научно обоснованных норм, сделанных расценок и внедрения нового порядка начисления трудодней по количеству полученной продукции. Автор подчеркивает эффективность ежемесячного авансирования при одинаковых размерах авансов в течение всего года, знакомит с опытом применения ежемесячной гарантированной оплаты труда—с трудоднем и без трудодня (по прямым денежным расценкам), с опытом распределения доходов в конце года в за-

зависимости от результатов годовой работы производственных бригад и животноводческих ферм, кратко перечисляет применяемые в колхозах формы дополнительной оплаты труда.

Цыбенко К. Е. Второй год без трудового. (Опыт колхоза „Большевик“, Сумской обл., Укр. ССР). М., Сельхозгиз, 1958. 162 стр. с илл. 30.000 экз. 2 р. 10 к.

В книге рассказывается о том, как было организовано в артели авансирование, как, используя принцип материального поощрения, был достигнут подъем общественного хозяйства, почему колхоз решил на денежную оплату труда и как она организована.

Ракаў А. А. Калгас перайшоў на грашовую аплату працы. — „Сельская гаспадарка Беларусі“, 1959, № 3, стар. 8—9.

У артыкуле пералічаны калгасы Беларусі, якія ўжо перайшлі на грашовую аплату працы. На прыкладзе калгаса імя Энгельса, Талачынскага раёна, аўтар растлумачвае, як арганізаваць пераход да грашовай аплаты, у чым яе перавагі, якія недахопы маюцца яшчэ ў гэтай справе.

Оханькин К. Трудовой уходит в прошлое... О чем говорит практика белорусского колхоза „Рассвет“, перешедшего на денежную оплату труда. — „Сельское хозяйство“, 1959, 12 февр.

Сарадоев П. Ф. и Арацков П. А. Денежная оплата труда в колхозе. Минск, 1959. 32 стр. (О-во по распространению полит. и науч. знаний БССР. Серия обществ.-полит. № 9). 10.900 экз. 50 к.

Опыт применения новой прогрессивной формы оплаты труда в колхозе «Слава труда», Козловщинского района, Гродненской области. Рассмотрены предпосылки для перехода к денежной оплате, источники доходов, необходимость создания резервного фонда. Основное внимание уделено вопросам нормирования и оценки труда (в приложении даны денежные расценки, применяемые в колхозе). Авторы связывают вопросы введения денежной оплаты с переходом артели на хозрасчет. Подводя первые итоги применения денежной оплаты в колхозе, авторы показывают ее преимущества и значение в дальнейшем подъеме сельского хозяйства.

Чанынскі І. Д. Непадзельныя фонды калгасаў і іх скарыстанне. Мінск, Дзяржвыд БССР, 1958. 56 стар. (Ін-т эканомікі і арганізацыі сельскай гаспадаркі). 6.000 экз. 75 к.

Разгледзеўшы дзве формы сацыялістычнай уласнасці (агульна-народную і кааператыўна-калгасную), аўтар асвятляе ролю грамадскіх фондаў у развіцці калгаснай вытворчасці. Дадзена паняцце аб непадзельных фондах, іх структуры, прыведзена дынаміка іх росту па рэспубліцы ў цэлым і ў асобных перадавых калгасах.

На канкрэтных прыкладах паказана, што правільнае скарыстанне непадзельных фондаў калгасаў забяспечвае ўздым грамадскай гаспадаркі і павышэнне матэрыяльнага дабрабыту калгаснікаў. Адзначаны і сур'ёзныя недахопы ва ўтварэнні і скарыстанні сродкаў непадзельнага фонду асобнымі калгасамі, указаны шляхі выпраўлення гэтых недахопаў.

Русаков Г. К. и **Милявский И. О.** Хозяйственный расчет в колхозах. М., „Знание“, 1958. 32 стр. (Все-союз. о-во по распространению полит. и науч. знаний. Серия 5. № 19). 66.000 экз. 50 к.

В брошюре рассматриваются теоретические основы хозяйственного расчета и его значение в борьбе за увеличение валовой продукции в колхозах и снижение ее себестоимости. На конкретных примерах, главным образом из практики колхоза им Владимира Ильича (Ленинский район, Московской области), освещаются мероприятия по организации внутрихозяйственного хозрасчета, показывается, как с внедрением полной системы хозрасчета улучшается планирование и учет в колхозах, совершенствуется оплата труда колхозников.

Овсянников С. Г. Организация первичного учета в колхозе. Минск, Госиздат БССР, 1958. 120 стр. 8.000 экз. 3 р.

На конкретных примерах передовых колхозов Белоруссии показано, как следует вести первичный производственный учет в основных отраслях общественного хозяйства артели и в подсобных предприятиях. Приведены примеры оформления важнейших первичных документов, показан порядок ведения основных книг производственного учета, даны рекомендации по его усовершенствованию. Книга издана в помощь бригадирам, заведующим фермами, руководителям подсобных предприятий и других производственных участков, председателям колхозов, ревизионным комиссиям, а также счетным работникам колхозов.

Коваленко Е. И. Управление делами колхоза. М., Сельхозгиз, 1958. 64 стр. 50.000 экз. 85 к.

Приводя примеры из практики работы отдельных колхозов, автор разъясняет права и обязанности общего собрания колхозников, собрания уполномоченных, правления колхоза, ревизионной комиссии, председателя сельскохозяйственной артели, заместителя председателя, бухгалтера, бригадира, заведующего фермой. В брошюре показано, как в колхозах борются с раздуванием административно-управленческого аппарата, как расширяется колхозная демократия. Книга рассчитана на широкий круг колхозников и руководящих работников колхозов.

Аўсяннікаў С. Г. Рэвізія гаспадарчай і фінансавай дзейнасці праўлення калгаса. Мінск, Дзяржвыд БССР, 1957. 84 стар. 4.000 экз. 1 р. 15 к.

Абагулен вопыт работы лепшых рэвізійных камісій калгасаў і, разам з тым, паказаны асобныя недахопы ў іх рабоце. Выкладзены

сноўныя задачы, правы і абавязкі рэвізійных камісій. Асвегланы найбольш важныя пытанні дзейнасці гэтых камісій: праверка выканання абавязацельстваў калгаса перад дзяржавай, рэвізія фінансавай дзейнасці калгаса, праверка захаванасці матэрыяльных каштоўнасцей, правільнасці налічэння працадзён і разлікаў з членамі калгаса, праверка стану ўліку і справаздачнасці, уліку затрат працы і сродкаў на вытворчасць прадукцыі. Дадзены ўказанні аб парадку складання акта рэвізіі, аб правядзенні гадавой інвентарызацыі і складанні заключэння па гадавой справаздачы.

Косарев Н. П. Колхоз „Коминтерн“. Мінск, Госиздат БССР, 1957. 82 стр. с илл. 15.000 экз. 1 р. 10 к.

Многоотраслевой колхоз «Коминтерн», Могилевского района, ежегодный участник ВСХВ, награжденный дипломами I и II степени. За последние годы колхоз значительно увеличил производство продукции на 100 гектаров сельскохозяйственных угодий при одновременном сокращении затрат труда и средств на производство одного центнера продукции. В книге кратко изложена история колхоза, дана характеристика его природных и экономических условий, показаны достижения во всех отраслях хозяйства, рассказано о лучших людях колхоза, об организации и оплате труда, организации управления, о дальнейших перспективах колхоза.

Смірноў Ц. Я. Калгас імя БВА, Любанскага раёна. Мінск, Дзяржвыд БССР, 1958. 64 стар. з іл. 6.000 экз. 85 к.

Калгас імя Беларускай Ваеннай Акругі, размешчаны на тарфяна-балотных глебах у Палессі, яшчэ ў 1933 годзе апеў Янка Купала ў паэме «Над ракой Арэсай». Калгас быў удзельнікам перадваенных і 1954 — 1958 гадоў Усесаюзных сельскагаспадарчых выставак. Цяпер гэта буйная шматгалінавая, высокадаходная гаспадарка. У брашуры старшыні арпелі, Героя Сацыялістычнай Працы, расказана аб развіцці раслінаводства ў калгасе, аграэхніцы канопель (вядучая культура), збожжавых, бульбы, шматгадовых траў, аб дасягненнях і метадах работы ў жывёлагадоўлі. Калгас мае ўласны аўтатрактарны парк і падсобныя прадпрыемствы: пеньказавод, цагельны завод. Апісана арганізацыя і аплата працы, работа па выхаванню кадраў, палітмасавая работа.

Дасягненні калгасаў Глыбоцкага раёна. Пад рэд. П. П. Кавальчука. Мінск, Дзяржвыд БССР, 1958. 121 стар. з іл. 5.000 экз. 3 р.

Кніга расказвае аб тым, як Глыбоцкі раён, у мінулым — адзін з самых глухіх і бедных куткоў Беларусі, за гады Савецкай улады ператварыўся ў багаты край. За дасягненні ў ільнаводстве і жывёлагадоўлі раён узнагароджан Дыпламам УСГВ I ступені. У кнізе абагулен вопыт лепшых калгасаў раёна («Перамога», «17 верасня», «За Радзіму», імя Калініна і інш.) у развіцці раслінаводства і жывёлагадоўлі, механізацыі калгаснай вытворчасці, арганізацыі і аплаты працы. Расказана аб перадавіках вытворчасці, аб росце дабрабыту і культурных патрэб калгаснікаў. Паказана роля пар-

тэйных арганізацый у барацьбе за ўздым і ўмацаванне грамадскай гаспадаркі калгасаў.

Начопка Г. І. Вопыт работы калгаса імя Жданава, Глыбоцкага раёна. Мінск, Дзяржвыд БССР, 1959. 52 стар. з іл. (Вопыт удзельнікаў УСГВ). 6.000 экз. 65 к.

Калгас імя Жданава створан на тэрыторыі былой Заходняй Беларусі ў 1949 годзе. Да 1953 г. ён быў эканамічна слабым, а пасля вераснёўскага Пленума ЦК КПСС пайшоў угору і цяпер з'яўляецца штогоднім удзельнікам УСГВ. У брашуры старшыні арцелі апісаны дасягненні калгаса ў раслінаводстве і жывёлагадоўлі, асаблівасці агра-тэхнікі асноўных культур, метады ўтрымання і кармлення жывёлы. Расказана аб рабоце калгасных механізатараў, аб будаўніцтве ў калгасе, аб арганізацыі і аплале працы, аб росце дабрабыту калгаснікаў. Прыведзены паказчыкі з перспектыўнага плана калгаса на 1959—1965 гг.

Дугаўцоў І. А. Грамадская гаспадарка калгаса імя Сталіна на ўздыме. Мінск, Дзяржвыд БССР, 1958. 58 стар. з іл. (Вопыт удзельнікаў УСГВ). 6.000 экз. 80 к.

Калгас імя Сталіна, Пінскага раёна, размешчаны ў цэнтры Беларускага Палесся, высокадаходная гаспадарка. У 1957 г. грашовы даход яго склаў 11,2 мільёна рублёў. Атрымана збожжавых на 22,7, ільнонасення—6, ільновалакна—7, бульбы—190 цэнтнераў з гектара, надоена малака 214 цэнтнераў на 100 гектараў угоддзяў. Аўтар брашуры апісвае комплекс перадавой агра-тэхнікі, якая ўжываецца ў калгасе, мерапрыемствы па ўздыму жывёлагадоўлі, у першую чаргу па ўмацаванні кармавой базы. Прыведзены табліцы росту пагалоўя і прадуктыўнасці жывёлы, рацыёны, распарадак рабочага дня на фермах. Спецыяльныя раздзелы прысвечаны пытанням эканомікі і арганізацыі калгаснай вытворчасці, партыйна-палітычнай і культурна-асветнай рабоце.

Віннікаў В. Н. Калгас імя Сталіна, Кармянскага раёна. Мінск, Дзяржвыд БССР, 1958. 32 стар. з іл. (Вопыт удзельнікаў УСГВ). 6.000 экз. 40 к.

Шматгаліновы калгас імя Сталіна некалькі год запар з'яўляецца ўдзельнікам Усесаюзнай сельскагаспадарчай выстаўкі за дасягненні ў развіцці жывёлагадоўлі, высокія ўраджаі ільну і кукурузы. У 1957 годзе атрымана 261,7 цэнтнера малака на 100 гектараў зямельных угоддзяў (пры сярэднім надой 3.450 кілаграмаў на карову) і 51,2 цэнтнера свініны на 100 гектараў ворыва; насення і валакна ільну—па 6,5 цэнтнера, кукурузы—па 396 цэнтнераў з гектара. У брашуры апісаны дасягненні калгаса ва ўсіх галінах гаспадаркі, расказана аб лепшых людзях калгаса: старшыні К. К. Нішчэне—Героі Сацыялістычнай Працы, даярцы Г. К. Ларчанка, узнагароджанай ордэнам Леніна і іншых майстрах жывёлагадоўлі і палыводства.

Система ведения хозяйства на примере колхоза „1-е Мая“, Слуцкого района, Минской области. Под общ. ред. И. М. Качуро. Минск, Изд-во Акад. с.-х. наук БССР, 1958. 70 стр. (Акад. с.-х. наук БССР. Ин-т экономики и организации с.-х. производства). 3.000 экз. 1 р. 10 к.

Книга, рассчитанная на руководящий состав работников райкомов КПБ, райисполкомов и колхозов, на специалистов сельского хозяйства, может служить примерным методическим руководством для разработки научно обоснованной системы ведения хозяйства колхоза в конкретных природно-экономических условиях. В ней разработаны мероприятия по подъему земледелия и животноводства, механизации колхозного производства, использованию трудовых ресурсов, намечены объемные и качественные показатели в развитии отраслей хозяйства в ближайшее семилетие, определен перечень и объем капитального строительства и исчислена сумма денежных вложений.

Валодзька М. М. Наш сямігадовы план. — „Сельская гаспадарка Беларусі“, 1959, № 1, стар 12—15.

Калгаснікі арцелі імя Гастэлы, Мінскага раёна, падлічышы свае магчымасці, абавязаліся ў 1965 годзе дабіцца ўраджаяў 30 цэнтнераў збожжа, 280 цэнтнераў бульбы, 700 цэнтнераў зялёнай масы кукурузы на гектар. Малака будзе атрымана 1.750 цэнтнераў, мяса—200 цэнтнераў на сто гектараў сельгасугоддзяў, мяса птушкі—106 цэнтнераў на сто гектараў пасаваў збожжавых культур. Даходы гаспадаркі ўзрастуць да 28 мільёнаў рублёў.

Орловский К. П. Новое в колхозе „Рассвет“. Беседа с председателем колхоза „Рассвет“, Кировского района, Могилёвской обл., Героем Соц. Труда и Героем Советского Союза К. Орловским. — „Наука и передовой опыт в сельском хозяйстве“, 1959, № 2 стр. 15—18.

В беседе К. П. Орловский рассказал о том, что дало колхозу приобретение техники, об изменениях в жизни колхоза, происшедших в 1958 году. Самым большим для них была продажа личных коров колхозникам колхозу. Орловский поясняет, как была организована продажа и какая выгода получена от этого. В беседе были затронуты вопросы о строительных работах в колхозе, об оплате труда колхозников, о воспитании молодого поколения. Кратко изложен перспективный план колхоза. (См. также статью К. Охапкина. «Трудодень уходит в прошлое...» на стр. 62 указателя).

РАЗВІЦЦЕ САУГАСАЎ

У новым сямігоддзі неабходна далей умацоўваць саугасы. Перад саугасамі ставяцца вялікія задачы па далейшаму рэзкаму павелічэнню вытворчасці таварнай прадукцыі, павышэнню прадукцыйнасці працы (на 55—60 %), усямернаму зніжэнню сабекошту прадукцыі, асабліва жывёлагадоўлі, каб зрабіць усе галіны саугаснай вытворчасці рэнтабельнымі. Саугасы павінны і ў далейшым быць для калгасаў узорам у барацьбе за лепшае выкарыстанне зямлі і тэхнікі.

Бенедиктов Н. А. Совхозы нашей страны. М., Сельхозгиз, 1957. 80 стр. 40.000 экз. 1 р.

В брошюре рассказывается о путях развития совхозов в СССР за сорок лет, о том влиянии, которое они оказывали и оказывают на развитие сельского хозяйства нашей страны. Дается краткий исторический обзор строительства совхозов, их развития в годы пятилеток, показываются резервы дальнейшего подъема совхозного производства. Книга рассчитана на работников совхозов и широкий круг читателей города и деревни.

Иванов А. Е. и Козловский Н. Г. Справочная книга директора совхоза. Изд. 3-е, переработ. Ч. 1. Под общ. ред. С. В. Кальченко [и др.] М., Сельхозгиз, 1956. 952 стр. 25.000 экз. 22 р. 60 к.

Сост. указаны на обороте тит. л.

Книга содержит данные по вопросам экономики и организации производства в совхозах (землеустройство, планирование, организация и оплата труда, хозрасчет и финансы, учет и отчетность, подготовка и повышение квалификации кадров, сдача продукции). Приведены сведения об агротехнике основных сельскохозяйственных культур, полевом лесоразведении, удобрениях, борьбе с сорняками, болезнями и вредителями. К разделу «Оплата труда в совхозах» прилагается дополнение, в котором рассмотрен новый порядок оплаты труда руководящих работников и специалистов.

Иванов А. Е. и Козловский Н. Г. Справочная книга директора совхоза. Под общ. ред. С. В. Кальченко [и др.] Изд. 3-е, переработ. Ч. 2. М., Сельхозгиз, 1956. 1016 стр. с черт.; 25.000 экз. 22 р. 95 к.

Сост. указаны на обороте тит. л.

Вторая часть справочника состоит из двух разделов: 1) животноводство и 2) механизация, электрификация и сельскохозяйственное строительство. В первом разделе изложены методы племенной работы, кормления сельскохозяйственных животных, сведения о их болезнях, об отдельных отраслях животноводства. Во втором — дается описание сельскохозяйственных машин, приводятся сведения об их эксплуатации, автотранспорте, нефтехозяйстве, об электрификации совхозов, мелиорации, сельскохозяйственном строительстве.

Сармяжка А. М. Зніжаць сабекошт прадукцыі ў саўгасах.— „Сельская гаспадарка Беларусі“, 1959, № 2, стар. 8—9.

Аўтар аналізуе прычыны высокага сабекошту жывёлагадоўчай прадукцыі ў саўгасах Беларусі і разглядае шляхі яе зніжэння.

Кассиров Л. Н. Хозяйственный расчет в совхозах. М., Сельхозгиз, 1959. 125 стр. 8.000 экз. 1 р. 70 к.

Автор излагает принципы хозрасчета и практические пути его осуществления, а также показывает значение хозрасчета в повышении рентабельности совхозов. Освещены задачи и основные вопросы организации внутрихозяйственного расчета в совхозах. Книга рассчитана на руководителей и специалистов совхозов, работников сельскохозяйственных органов и научных работников.

Нормы выработки и оплата труда в совхозах. М., Сельхозгиз, 1959. 205 стр. 30.000 экз. 3 р. 5 к.

В вып. дан. сост.: М. Д. Афанасьев и К. И. Рублева.

Приведены нормы выработки и оплата труда на механизированных и конно-ручных работах в растениеводстве, а также на тракторных работах. Сборник составлен на основе действующих положений по нормированию и оплате труда в совхозах Министерства сельского хозяйства СССР, но может быть широко использован и колхозами при разработке норм выработки и оплаты труда колхозных механизаторов.

Костюк С. С. Совхозы Белоруссии раскрывают резервы.— „Совхозное производство“, 1958, № 5, стр. 16—19.

В статье рассказывается о достижениях передовых совхозов Белоруссии и огромных резервах, которые необходимо ввести в действие для создания изобилия продуктов животноводства.

Мяркулаў Н. і Безнас В. Паскорыць арганізацыйна-гаспадарчае ўмацаванне саўгасаў.— „Камуніст Беларусі“, 1958, № 3, стар. 45—49.

Аўтары артыкула — інструктары ЦК КП Беларусі—гавораць аб поспехах перадавых саўгасаў рэспублікі, аб недахопах у рабоце некаторых старых, узбуўненых і новых саўгасаў, аб шляхах пераадолення гэтых недахопаў.

Баревин С. А. Наши планы и расчеты. — „Совхозное производство“, 1958, № 12, стр. 47—50.

Автор статьи, директор племенного совхоза «Свислочь», рассказывает о перспективном плане этого передового животноводческого хозяйства. На 1961 г. запланировано произвести 1.000 центнеров молока и 112 центнеров мяса на 100 гектаров сельскохозяйственных угодий, 325 тысяч яиц и 177 центнеров птичьего мяса на 100 гектаров посевов зерновых. Освещены и пути, какими предполагается достигнуть такого уровня производства продукции. Это в первую очередь укрепление кормовой базы путем расширения посевов кукурузы, многолетних трав, картофеля, зернофуражных культур и повышения их урожайности, создания долголетних культурных пастбищ, улучшение содержания животных, дальнейшее улучшение их породных качеств, искусственное осеменение и т. д.

ЗНАХОДЗІЦЦА У ДРУКУ*

Дзяржвыд БССР

Экканамічная літаратура

Гарэлін Л. І. і Войкава І. В. Калгас імя Ільча, Мінскага раёна,—гаспадарка высокай культуры земляробства. 5 аўт. арк. 5.000 экз. 1 р. 25 к.

У кнізе абагулен вопыт работы калгаса па ўздыму арцельнай гаспадаркі за перыяд пасля вераснёўскага Пленума ЦК КПСС (1953 г.). Разлічана на кіруючы склад калгасаў і шырокае кола работнікаў сельскай гаспадаркі.

Модзін Э. Н. Саўгас „Любанскі“, Любанскага раёна. 5 аўт. арк. 3.000 экз. 1 р. 25 к.

Манаграфія асвятляе гісторыю саўгаса і шляхі ўздыму ўсіх яго галін да ўзроўню перадавых гаспадарак рэспублікі. Прызначана для шырокага кола чытачоў.

Аўсяннікаў С. Г. Выдаткі калгаснай вытворчасці і шляхі іх зніжэння. 4 аўт. арк. 6.000 экз. 1 р.

У брашуры расказваецца аб шляхах зніжэння затрат труда і грашова-матэрыяльных сродкаў на вытворчасць сельскагаспадарчай прадукцыі. Разлічана на кіруючы састаў калгасаў і спецыялістаў сельскай гаспадаркі.

Агранімічная літаратура

Александровіч Н. К. Шматгадовыя травы. 3 аўт. арк. 3.000 экз. 75 к.

Асвятляюцца пытанні вырошчвання шматгадовых траў, якія маюць вялізнае значэнне ў павышэнні ўраджайнасці сельскагаспадарчых культур і ўмацавання кармавой базы. Брашура разлічана на шырокае кола сельскіх чытачоў.

Балобін В. Н. і Сябараў А. Е. Сады высокіх ураджаяў. 3 аўт. арк. 8.000 экз. 75 экз.

У брашуры абагулен вопыт перадавых гаспадарак па садоўніцтву. Разлічана на шырокае кола чытачоў.

* Звесткі запазычаны з «Тэматычных планаў» выдавецтваў.

Душчынская А. Г. Калектыўны плодова-ягадны сад. 4 аўт. арк. 8.000 экз. 1 р.

Расказваецца аб арганізацыі калектыўнага плодова-ягаднага сада, даюцца рэкамендацыі па яго закладцы і догляду за плодовымі дрэвамі і ягаднікамі. Брашура разлічана на шырокае кола чытачоў.

Забела Д. А. Пажніўныя і падсеўныя кармавыя культуры. 4 аўт. арк. 5.000 экз. 1 р.

Выкладзены асноўныя прыёмы вырошчвання і рацыянальнага выкарыстання пажніўных і падсеўных культур ва ўмовах БССР. Разлічана на спецыялістаў сельскай гаспадаркі і кіраўнікоў калгасаў.

Коллектив авторов. Районированные сорта плодово-ягодных культур в БССР. 16 аўт. л. 6.000 экз. 5 р. 50 к.

В книге дается подробное описание особенностей яблони, груши, сливы, вишни, черешни и ягодных культур, выращиваемых в БССР. Книга богато иллюстрирована.

Разенблюм Б. М. і Барысенка А. Ф. Зялёны канвеер у калгасах і саўгасах БССР. 4 аўт. арк. 5.000 экз. 75 к.

Паказана эфектыўнасць зялёнага канвеера ў павышэнні прадуктыўнасці жывёлы. Брашура прызначана для кіраўнікоў калгасаў і саўгасаў, работнікаў жывёлагадоўлі.

З а а т э х н і ч н а я л і т а р а т у р а

Гайко А. А. Вопыт павышэння тлустасці малака у саўгасах і калгасах. 3 аўт. арк. 8.000 экз. 75 к.

На аснове абагуленага вопыту саўгасаў і калгасаў у брашуры дадзены рэкамендацыі па павышэнню тлустасці малака. Брашура разлічана на спецыялістаў і работнікаў жывёлагадоўчых ферм.

Грачова К. І. Вопыт работы калгасаў БССР па развядзенню вадаплаўнай птушкі. 3 аўт. арк. 5.000 экз. 75 к.

Брашура прызначана для спецыялістаў сельскай гаспадаркі і работнікаў птушкаферм.

Коллектив авторов. Опыт работы станций по искусственному осеменению сельскохозяйственных животных. 4 аўт. л. 5.000 экз. 1 р.

Брошюра предназначена для работников животноводства колхозов и совхозов.

Асаўцоў Б. І. Жывёлагадоўля калгаса „Авангард“, Асіповіцкага раёна. 3 аўт. арк. 3.000 экз. 75 к.

Разлічана на шырокае кола чытачоў.

Літаратура па механізацыі і
электрыфікацыі сельскай гаспадаркі

Каллектив аўтараў. Краткий справочник механика
колхоза. Часть I. 18 аўт. л. 10.000 экз. 6 р.

В справочнике дано описание тракторов, двигателей, сельско-
хозяйственных машин и орудий. Приводятся их краткие техниче-
ские характеристики, неисправности и способы их устранения, даю-
тся указания по эксплуатации и уходу за техникой. Рассчитан на
механиков колхозов и совхозов.

Серия: „Бібліятэчка калгаснага
механізатара“

Клімянкоў В. В. і Безнас В. І. Вопыт работы
Мінскай РТС. 3 аўт. арк. 8.000 экз. 75 к.

Разлічана на дырэктараў РТС, старшынь калгасаў і механіза-
тараў сельскай гаспадаркі.

Размысловіч І. Р. Новыя глебаапрацоўчыя машыны.
3 аўт. арк. 8.000 экз. 75 к.

У брашуры даецца кароткая тэхнічная характарыстыка новых
глебаапрацоўчых машын, выкладаюцца пытанні іх эксплуатацыі і
догляду.

Уманскі Г. М., Хархуры А. Ф. і Севярыёў М. М.
Машынна-трактарны стан калгаса. 3 аўт. арк. 8.000 экз.
75 к.

Асвятляюцца пытанні: прызначэнне машынна-трактарнага стану,
выбар месца для яго размяшчэння, план стану, арганізацыя рамон-
та і абслугоўвання сельскагаспадарчай тэхнікі і т. п.

СЕЛЬХОЗГИЗ

Муратов Д. Г. Сочетание отраслей в колхозе „Ко-
минтерн“ [Могилевского района]. 7 аўт. л. 50.000 экз.
1 р. 75 к.

Сергеев С. С. Неделимые фонды — основа развития
колхозного строя. 5 аўт. л. 50.000 экз. 1 р. 25 к.

Коллектив аўтараў. Справочник агронома нечернозем-
ной полосы. 60 аўт. л. 25.000 экз. 19 р. 60 к.

Коллектив аўтараў. Серия брошюр для молодых жи-
вотноводов. 20 аўт. л. 50.000 экз. 6 р.

Неменко А. М. Организация строительства и эксп-
луатации кроликофермы. 5 аўт. л. 50.000 экз. 1 р.
25 к.

Коллектив авторов. Передовые колхозные механизаторы—участники ВСХВ. 10 авт. л., 15.000 экз. 2 р. 50 к.

Калашников П. А. Краткий справочник по эксплуатации машинно-тракторного парка в колхозах. 10 авт. л. 50.000 экз. 3 р. 50 к.

З М Е С Т:

Прадмова	3
Кіруючыя матэрыялы	5
Сельская гаспадарка Беларускай ССР у сямігодцы	12
Павышэнне культуры земляробства	14
Асушэнне і сельскагаспадарчае асваенне асушаных зямель	18
Зерныя культуры	19
Тэхнічныя культуры	22
Кармавыя культуры	25
Бульба і гародніна	29
Садоўніцтва	31
Жывёлагадоўля	35
Буйная рагатая жывёла	40
Свінагадоўля	43
Авечкагадоўля	45
Птушкагадоўля	46
Развядзенне трусаў	47
Утрыманне і скарыстанне коней	49
Механізацыя і электрыфікацыя сельскай гаспадаркі	51
Сельскае будаўніцтва	57
Далейшы развіццё калгасаў	59
Развіццё саўгасаў	67
Дадатак	70

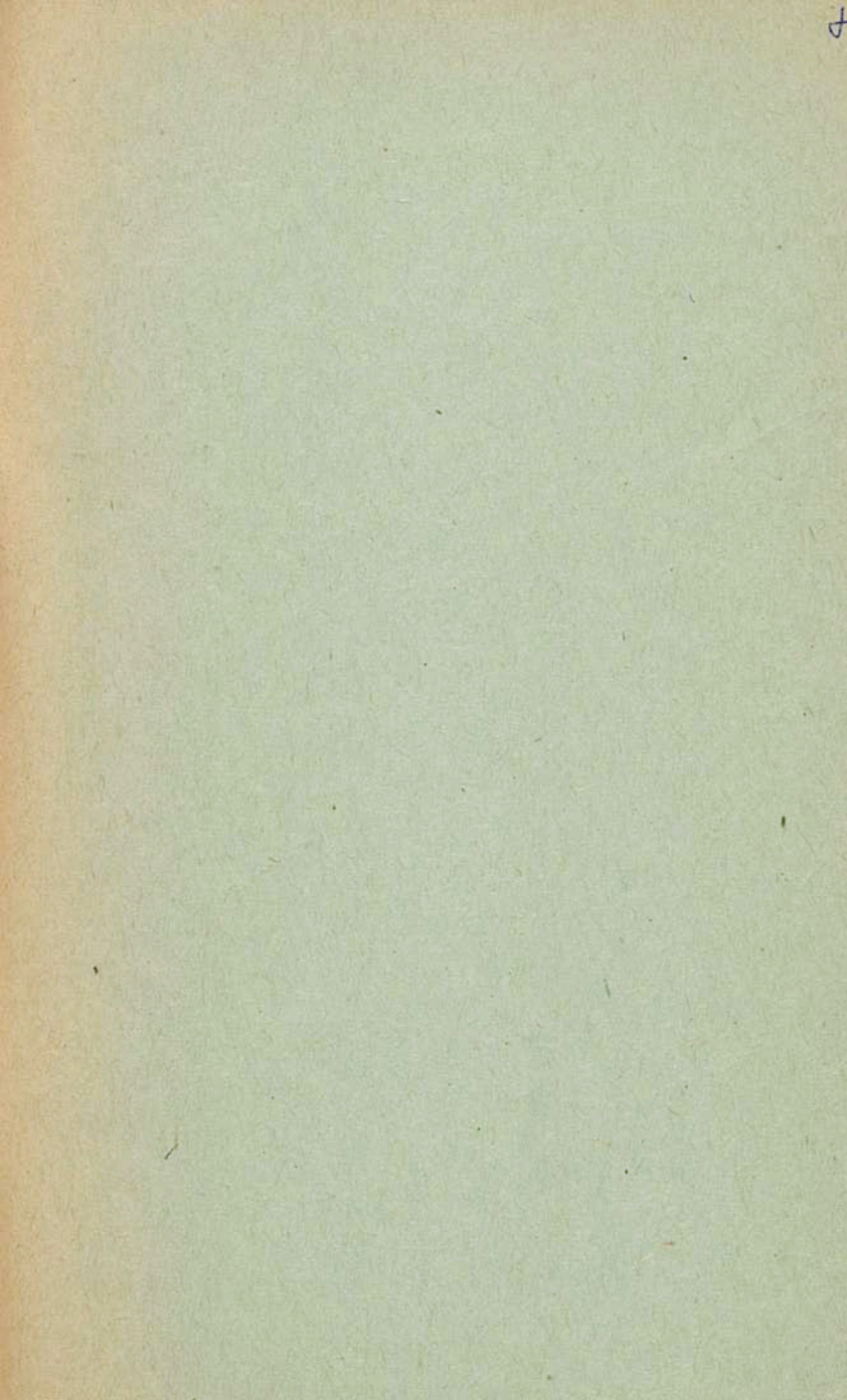
Карэктар С. Кузьмічэнка

Здана ў набор 28.VII-59 г. Падпісана да друку 4.IX-59 г.

Папера $1\frac{1}{16}$. Друк. арк. 4,5. Цана 1 р. 35 к.

Тыраж 2000 экз. Заказ 2196

Барысаў, друк. імя 1-га Мая.

Бел. аддэс
1994 г.

1964 г.

800000003 136943

